

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Гуляць з грашыма — згодна з правіламі
СТАР 2

Мадэлі для профільных класаў
СТАР 3

Дзе шукаць новыя звесткі пра Скарыну?
СТАР 5

■ Парламенцкі дзённік

«КАНСТЫТУЦЫЯ» У СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Менавіта так, не перабольшваючы, называюць новы для краіны дакумент

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу на пашыраным пасяджэнні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, навуцы і культуры абмеркавалі канцэпцыю праекта Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб культуры. Ён унікальны па сваёй сутнасці не толькі для постсавецкіх краін, але для ўсяго свету. Плануецца, што ў першым чытанні дэпутаты ніжняй палаты беларускага парламента разгледзяць яго ўжо падчас асенняй сесіі.

«Цяпер мы пачынаем непасрэдную працу над праектам кодэкса», — адзначыў старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, навуцы і культуры Аляксандр Сягоднік. Ён падкрэсліў, што дакумент гэты запатрабаваны і ахоплівае ўсе напрамкі культурнай дзейнасці.

У сваю чаргу міністр культуры Барыс Святлоў сказаў, што дакумент закліканы «сістэматызаваць нарматыўную прававую базу ў сферы культуры». На яго думку, кодэкс — гэта апошні этап у фарміраванні заканадаўства ў гэтым напрамку, яе лагічны і натуральны фінал. «Бо закон — гэта жывы арганізм, у якім усё павіна сапачавацца са спецыя», — дадаў ён.

Складальнікі «культурнай канстытуцыі» ўлічылі мінулыя памылкі, якія былі допушчаны пры стварэнні Кодэкса аб адукацыі. Прытым гэтым разам за аснову была ўзята практычная сфера дзейнасці. Усе нарматыўныя акты разглядаліся менавіта праз гэты прызму. Гры гэтым праўкі ва ўжо існуючыя законы ўносіць не збіраюцца. Адзінае выключэнне — відавочныя супярэчнасці ў дакументах.

Пакуль канкрэтныя карэктывы не прапанаваліся, а абмеркавалася канцэпцыя кодэкса. Хоць некаторыя яго асаблівасці можна адзначыць ужо і сёння. Напрыклад, для Беларусі цяпер актуальная праблема чорных капальнікаў «Звязда» неаднойчы пра гэта пісала). Яны сваімі дзеяннямі руйнуюць культурны пласт і не даюць папаўняцца музейным фондам археалагічнымі артэфактамі. А гэта перашкаджае высвятляць сапраўдныя факты развіцця беларускай гісторыі. Таму ў адным з раздзелаў прапісана, што прафесія іна і выпадкова выяўленыя археалагічныя артэфакты падлягаюць перадачы ў дзяржаўнае ўладанне. Таму іх грамадзянскае абарачэнне на тэрыторыі краіны забаронена і дазволена толькі для дзяржаўнага ўладання, якія займаюцца навукова-даследчыцкай і музейнай дзейнасцю.

Падчас пасяджэння дэпутат Геннадзь Пальчык, член Пастаяннай камісіі, прапанаваў падрыхтаваць мадэльны закон у Міжпарламенцкую асамблею дзяржаў СНД на 2016-2020 гг. На яго думку, Кодэкс аб культуры змог бы стаць адным з яго варыянтаў. Тым больш што сярод краін былога СССР яму не існуе аналагаў. На што міністр культуры адраагаваў станоўча, аднак дадаў, што спачатку кодэкс павінен даказаць сваю эфектыўнасць у Беларусі.

Вераніка ПУСТАВІТ.

«Эх, досвітак маленства, лета! Вамі навек душа сагрэта!»

Фота Анастас КЛЕЦЬКОЎА

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр КОСІНЕЦ, Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта:

«Беларусь мае намер усяляк падтрымліваць рэалізацыю ініцыятыў Старшыні КНР Сі Цзіньпіна аб стварэнні эканамічнага пояса Шанхайскага шмат. Наша краіна з'яўляецца надзейным партнёрам Кітая ў асацыяваўленні гэтага стратэгічна важнага праекта. Паміж Беларуссю і Кітаем склаліся адносіны ўсёбавагага стратэгічнага партнёрства, якія на выніках візиту выйшлі на новы, звыш высокі ўзровень. Візіт кітайскага лідара ў Мінск прамаманіравваў значнае супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Кітаем. Пра тое, што абодзве краіны маюць намер у далейшым пазбываць эканамічнае ўзаемадзеянне, сведчыць і стварэнне Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку, які наведваў Аляксандр Лукашэнка і Сі Цзіньпін; важным быў таксама ўдзел лідараў дзяржаў у беларуска-кітайскім міжрэгіянальным бізнес-форуме».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 06.06.2015 г.

Долар ЗША	15316,00 ▲
Еўра	17294,00 ▲
Рас. руб.	273,56 ▼
Укр. грыўня	732,47 ▲

■ Медыяпрастора

ЧЫМ СЛОВА НАША АДГУКНЕЦЦА...

Міністр інфармацыі — аб адказнасці, сумленнасці і прафесіяналізме

На пачатку наступнага тыдня распачне сваю работу X Беларуска-міжнародны медыяфорум. Яго тэма сёлета — «Партнёрства дзеля будучыні: спадчына Вялікай Перамогі». На мерапрыемстве збяруцца прадстаўнікі СМІ з далёкага і блізкага замежжа. Іх чакае цікавая напружаная праца, бо гаварыць гэтым разам будзе пра надзвычай важныя на сённяшні дзень паняцці. Аб тэме форуму, аб сучасных працэсах у СМІ, аб прафесійнай і чалавечай адказнасці журналістаў «Звязда» напярэдадні форуму спыталася ў міністра інфармацыі Беларусі Ліліі АНАНІЧ.

— *Лілія Станіславаўна, Беларуска-міжнародны медыяфорум праводзіцца ў нашай краіне ўжо дзясяты раз. Але, здаецца, менавіта гэтым летам на абмеркаванні журналісцкай супольнасці вынесена самая вострая і актуальная тэма, якая нікога не пакідае аб'явавым. Бо, гаворачы аб 70-годдзі Вялікай Перамогі, мы будзем гаварыць і пра гістарычную праўду, і пра кроккі міра, які менавіта гэтай праўды заклікае дапамагчы захаваць, і, несумненна, пра ролю ў гэтым СМІ.*

— Так, гэты форум сапраўды ў нейкай ступені можна назваць вызначальным. Тама гістарычнай праўды стаіць сёлета надзвычай востра, у журналісцкай супольнасці — асабліва. Пра гэта, дарэчы, вялася размова на

прафесійным узроўні і падчас выставы «СМІ ў Беларусі», якая сёлета праходзіла якраз напярэдадні святкавання 70-годдзя Вялікай Перамогі і таксама была прымаркаваная да гэтай даты. Так што форум можна назваць працягам дыялогу аб ролі СМІ і кожнага журналіста асобна ў тым, якое грамадства, які свет ёсць сёння і якімі яны будуць заўтра. Мяркую, дыялог гэты на форуме будзе цікавы, з рознымі пунктамі гледжання, з дыскусіямі. А яго мэта — выпрацаваць агульныя падыходы, знайсці трывалую глебу для кансалідацыі медыясупольнасці. А іх, я ўпэўнена, мы здолеем знайсці, бо ёсць жа агульны рэчы, адолькава важныя для ўсіх, незалежна ад таго, у якой краіне ты жывеш і якія маеш палітычныя перакананні.

Фота Нандэ БУЖАК

СТАР 2

■ Кампетэнтна — пра зручнае

«ДОМА ВЫБРАЎ І ЗАКАЗАЎ, А ПРЫВЕЗЛІ — ЗАПЛАЦІЎ»

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белпошта» развівае продаж айчынных тавараў праз інтэрнэт-краму

«Паслухай, у вас у горадзе магазінаў шмат. Купі мне...» Гэту фразу чуў, мусіць, кожны з гараджан. І ці не кожны купляў. Добра яшчэ, калі касу, валенкі, альбо прыправы для каўбас. А калі нешта з адзення ці ў падарунак унучцы?.. І адмовіць як быццам няёмка, і згадзіцца — сябе пакараць: паспрабуй дагadzі некаму, калі сабе не заўсёды можаш...

Цяпер і вяскоўцы, і гараджане могуць уздыхнуць з палёгкай. Яно ж за шчасце, маючы грошы, нікога ні аб чым не прасіць: самому хадзіць у крамы, самому бачыць, што выпускаюць цяпер нашы «Гарызонт» ці «Алеся», «Палессе» ці шклозавод «Нёман», самому нешта купляць і тым самым удасканалваць, упрыгожваць сваё ж жыццё.

Сучасныя тэхналогіі дазваляюць гэта рабіць, у тым ліку і жыхарам самай глыбокай глыбінкі!.. І, што важна, нікуды не выязджаючы, не выходзячы з дому, часам — не ўстаючы з канапы.

Фантастыка? Ужо рэальнасць. РУП «Белпошта» развівае продаж тавараў нашых, айчынных вытворцаў праз новую інтэрнэт-краму. Пра тое, як яна працуе, мы папрасілі расказаць намесніка генеральнага дырэктара прадпрыемства па камерцыйных пытаннях Тацяну ГВОЗДЗЕВУ.

— *Тацяна Мікалаеўна, пошта аказвае безліч паслуг — як сваіх, традыцыйных, кшталту дастаўкі пісьмаў, перыядычных выданняў, пенсій і дапамог, так і параўнальна новых. Быў сярод іх гандаль па каталогах беларускіх вытворцаў. У апошні час з'явілася інтэрнэт-крама. Гэта, як трэба разумець, крок наперад?*

— Безумоўна. Гандаль бы стаў развіваць з 2010 года. Спачатку ў каталогах было каля 30 вытворцаў. Але ж у любой справе галоўнае пачаць, паказаць, што гэта такое і як яно працуе. У адзаяленні сувязі альбо ў паштальёна наш кліент браў каталог, гартаў, нешта для сябе выбіраў і афармляў заказ. Мы, паводле заяўкі, бралі тавар у вытворцы і дастаўлялі заказчыку.

СТАР 4

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

АПЕК захавала квоты на здабычу нафты

Арганізацыя краін-экспартэраў нафты (АПЕК) прыняла рашэнне захаваць квоты на здабычу нафты на ранейшым узроўні — 30 мільянаў барэляў за суткі. Пра гэта абвясціў міністр нафты і мінеральных рэсурсаў Саудаўскай Аравіі Алі аль-Наімі. Ён таксама адзначыў, што наступная сустрэча нафтавага картэля адбудзецца 4 снежня. Міністр дадаў, што ён задаволены рашэннем. Нафтавыя каіроўкі ў апошнія дні вагаліся на фоне чакання рашэння АПЕК. Пасля прыняцця рашэння барэль Brent стаў каштаваць 62,52 долара. У пачатку тыдня, 1 чэрвеня, за яго давалі 64,88 долара. Нафтавы кошты АПЕК каштуе 59,67 долара за барэль. Раней, 5 чэрвеня, міністр нафты Ірана Біжан Намдар Зангане сказаў, што большасць удзельнікаў АПЕК лічаць цану на паліва ў 75 даляраў за барэль справядлівай і аптымальнай для рынку.

Мусульмане папрасілі арганізаваць у Маскве гendarна раздзельныя пляжы

Мэрыю Масквы папрасілі арганізаваць у горадзе асобныя пляжныя зоны адпачынку для вернікаў-мужчын і жанчын. Аўтарам ініцыятывы стаў член камісіі па гарманізацыі міжнацыянальных і міжрэлігійных адносін Грамадскай палаты РФ, першы намеснік старшыні Цэнтральнага духоўнага кіравання мусульман Альбір Крганай. На яго думку, падчас летняга адпачынку тысячы вернікаў-мусульман сутыкаюцца з абмежаваннямі па рэлігійных матывах. У прыватнасці, многія не могуць прыходзіць на агульны пляж, паколькі лічаць агаленне ў прысутнасці асоб супрацьлеглага полу непрыемным. Крганай нагадаў, што практыка ўладкавання асобных пляжаў існуе ў іншых краінах (напрыклад, у Германіі, Турцыі, Ізраілі). Аналагічныя пляжы арганізаваны ў Казані.

КОРАТКА

Мінскі кінатэатр «Перамога» закрыюць з 8 ліпеня да 1 кастрычніка.

XIV абласное свята-конкурс майстроў драўлянай манументальнай скульптуры «Сонечнае цяпло дрэва» пройдзе з 10 па 19 чэрвеня ў курортным пасёлку Нарач Мядзельскага раёна.

Пасольства Латвіі ў Мінску будзе прымаць дзяцей-чарнобыльцаў, якія выязджаюць на адраўленне, у спецыяльныя дні. «Калі раней візы для гэтай катэгорыі грамадзян выдаваліся ў Мінску і Віцебску, то цяпер будзе толькі ў Мінску», — казалі ў консульстве.

Больш як 3,2 т незаконна вылаўленай рыбы канфіскавана ў браканьераў вясной 2015 года.

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«ПРАЗ ГАЗЕТУ МОЖНА ВЫРАШЫЦЬ МНОГІЯ ЖЫЦЦЁВЫЯ ПЫТАННІ»

Пётр НАВУМЕНКАЎ, пенсіянер, г. Мінск:

— Калі я вучыўся ў школе, вельмі любіў беларускую літаратуру: і прозу, і паэзію. Ведаў на памяць паэму Янкі Купалы «Курган», а таксама «Тарас на Парнасе», асобныя фрагменты з «Дзясятага падмурка» Паўлюка Труса і іншыя. Таму і сёння з задавальненнем чытаю ў «Звяздзе» апазданыя розных аўтараў. Я хоць і фізік па адукацыі, але склад розуму ў мяне філалагічны (смяецца).

Увогуле «Звязду» я чытаю столькі, колькі сябе памятаю. А пастаянна выпісваю стаў газету пасля заканчэння ўніверсітэта — не дзе ў 1960 годзе. За гэты час у нашай сям'і спрабавалі выпісваць і іншыя выданні (не замест «Звязды», а разам з ёй), але ў выніку на розных прычынах адмаўляліся ад іх, не здарджваючы толькі адзінай штодзённай беларускамоўнай газеце.

«Звязда», без перабольшвання, наша сямейная газета, мы чытаем яе ўсе. І я прыхільнік таго, каб яна была больш людзей ведала родную мову. Балюча перажываю, калі недзе па радыё ці па тэлебачанні не зусім правільна вымаўляюць тое ці іншае слова па-беларуску. А наша газета — падручнік, па якім гэтакі можна вучыцца.

Са «Звязды» можна даведацца самыя свежыя навіны ў краіне і ў замежжы. Вельмі грунтоўна на старонках газеты абмяркоўваюцца пытанні дзяржаўнай палітыкі, эканомікі. Шматпланавая прадстаўлена ваенная тэматыка і пытанні медыцыны, шмат матэрыялаў пра навуку і культуру. Мне зразумельна і падабаюцца такія артыкулы. Дастаткова добра прадстаўлена спартыўная тэма. Скажам, рэпартажы і фотаздымкі спартсменаў падчас правядзення зیمовых Алімпійскіх гульняў у Сочы нібы пераносілі на месца падзей.

У «Звяздзе» заўсёды можна выбраць артыкул, які табе будзе цікавы. Праз газету можна вырашаць і многія жыццёвыя пытанні. Напрыклад, пры правядзенні першай прыватызацыі ў мяне ўзніклі сумненні ў правамоцнасці атрыманых дакументаў. Я звярнуўся ў «Звязду» — і літаральна праз некалькі дзён на яе старонках быў апублікаваны грунтоўны адказ спецыялістаў, які ўнёс поўную яскасць у мае пытанне. Той экзэмпляр газеты захоўваю дагэтуль — як дакумент.

Аб'ём выдання за апошні час істотна павялічыўся. Разам з тым я заўсёды ведаю амаль усіх журналістаў «Звязды» і да ўсіх стаўлюся з аднолькавай павагай. Вельмі спадзяюся, што з кожным годам газета будзе прыцягваць усё новых чытачоў!

Заніцаў Сяргей РАСОЛЬКА.

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

Падпісачца на газету можна ў любым адзаяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведачнага тэрміналу РУП «Белпошта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

5 разоў на тыдзень!

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым падарунком для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2015 года!

■ Маладым — дарога

Сёння юнакі — заўтра кіраўнікі

У Мінску распачаўся рэспубліканскі маладзёжны форум «Лідар». На мерапрыемства прыехала больш за сто прадстаўнікоў студэнцкай, працоўнай моладзі і той, якая яшчэ вучыцца.

Першымі ўдзельнікаў віталі сенатары, а дакладней — старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ. «У нас у краіне выдатная моладзь, і не толькі я так лічу. Моладзь энергійная, адукаваная, законна-паслухмяная, і зусім не маюць рацы тьх, хто сцвярджае адваротнае. Моладзь, вядома, амбіцыйная па сваёй сутнасці, і, хутчэй за ўсё, мы, як людзі старэйшага пакалення, недастаткова працуем, каб заўважаць у гэтым асяроддзі найлепшых і даявраць ім адказныя ўчасткі работы, у тым ліку ў органах дзяржаўнага кіравання, дэпутатскай корпусе», — сказаў спікер верхняй палаты. На яго думку, трэба актыўней працаваць у гэтым кірунку, выяўляць лідараў і весці планамерную працу, як гэта і робіць Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі.

Ён таксама прапанаваў БРСМ уносіць прапановы наконт найбольш перспектывіўных і таленавітых маладых людзей. Гэта, паводле слоў старшыні Савета Рэспублікі, можна будзе рабіць «праз Адміністрацыю Прэзідэнта, аблвыканкамі і Мінгарвыканкамі», а таксама Міхаіл Мясніковіч паабяцаў, што ў працэс уключыцца і Савет Рэспублікі. Калі такая сістэма будзе ўведзена ў практыку, праца аб’яднання над фарміраваннем будучых кадраў набудзе сапраўдную карысць.

Форум «Лідар» — адно са зьвёнаў лідарскай праграмы Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі. Яе асноўная задача — мэтава падрыхтоўка тых, хто валодае здольнасцямі і патэнцыялам да кіраўніцкай дзейнасці. «Нашы актывісты, збіраючыся разам, па сутнасці, натхняюцца, бо бачаць, што па ўсёй краіне ёсць такія ж маладыя людзі, як яны — ініцыятывыя, актыўныя, са сваім пунктам гледжання. І хто ведае, можа, праз гады менавіта гэтыя хлопцы стануць сенатарамі, дэпутатамі, кіраўнікамі», — дзеліцца сваім бачаннем першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Андрэй БЕЛЯКОЎ.

Дарчы, лідары завіталі не з пустымі рукамі, а з ідэямі і праектамі. Так, Марыя Гаўрылік, пяцікурсніца Гродзенскага ўніверсітэта імя Янкі Купалы кіруе дзейнасцю БРСМ на сваім факультэце, а у найбліжэйшай будучыні стана настаўніцай беларускай мовы і літаратуры. «Настаўнік таксама павінен весці за сабой, быць актыўным», — кажа яна. — Я лічу, што сёння важна прывіваць дзецям культуру чытання. Таму трэба заахоўваць праводзіць як выхаваўчыя, так і навуковыя мерапрыемствы». А Марк Шамсугдзінаў, вучань 10-га класа 5-й гімназіі Гродна, які ў будучыні збіраецца вучыцца на псіхатэрапеўта, ужо арганізоўвае ў гімназіі мерапрыемствы па псіхалагічным развіцці. І за такімі маладымі, ініцыятывіўнымі сапраўды будучыня.

Вераніка ПУСТАВІТ

ЧЫМ СЛОВА НАША АДГУКНЕЦА...

(Заканчэне. Пачатак на 1-й стар.)

І мір сярод гэтых агульных каштоўнасцей выходзіць сёння на першае месца. Ролю СМІ ў наш інфармацыйны час у яго захаванні нельга пераацаніць. Мы ўжо былі сведкамі, як газетныя і віртуальныя публікацыі, тэлевізійныя сюжэты фактычна разбуралі грамадства і распачыналі ўзброеныя канфлікты. Сёння журналіскай супольнасці вельмі важна згуртавацца дзеля міру. Наладзіць у медыяпростору партнёрства дзеля будучыні — тама форуму, як бачыце, адлюстроўвае і яго галоўную моту.

— *Увогуле, думка пра тое, што пераможам можна лічыць таго, хто выйграе ваіну інфармацыйную, сёння набывае новую значнасць і новае сапраўдзі літаральнае гучанне. Нічым не даказаны «кампараты», пастановачныя сюжэты, якія выдаюцца за ўзятыя з жыцця, сталі звычайнай справай. Як прыклад — сітуацыя ў суседняй Украіне. На вашу думку, з прычыны чаго так адбываецца? Журналістыка насамрэч становіцца першай прадакцай прафесій?*

— Наконт «прадажнасці» тэзіс не новы, ён з’явіўся, пэўна, разам з самай прафесіяй. Тут размову трэба весці і аб адказнасці, і, безумоўна, аб прафесіяналізме. Бо прафесіянал, калі ён даражыць сваім іменем, ніколі не паддасца спакусе зрабіць нешта, што супярэчыць яго сумленню і перакананням, нават за вялікія грошы. Я глыбока пераканана: усе сапраўдныя журналісты, незалежна ад таго, дзе яны працуюць, павінны ўсведамляць сваю адказнасць, адчуваць сваю аднасць з краінай, у якой жывуць. А гэта значыць, працаваць на згуртаванне грамадства, на стварэнне і развіццё, мір і кансалідацыю.

А яшчэ падаецца, што так званыя інфармацыйныя войны — гэта добры экзамен для грамадства на яго сталасць. Людзі, якія думаюць пра сваю будучыню і пра будучыню сваёй краіны, не будуць халапча за «смажаныя» факты з газеты ці тэлевізара (а ўсё часцей — з сцэіва)

ПРА ПАМЯЦЬ І БЯСПАМЯЦТВА

Сёлетні X Беларускі міжнародны медыяфорум «Партнёрства ў імя будучыні: спадчына Вялікай Перамогі» пройдзе ў кантэксце знакавага юбілею. Вельмі важна акцэнтаваць грамадскую ўвагу на пытаннях захавання гістарычнай памяці, — падкрэслівае член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, галоўны рэдактар газеты «Гомельская праўда», старшыня абласной арганізацыі Беларускага саюза журналістаў Сяргей БЯСПАЛЫ.

— Да 9 мая мы выдалі кнігу «Ніколі не забудзем». У ёй ёсць многа документаў, якія дагэтуль урваваюць. Напрыклад пісьмо дзвючынкі, якая жыла ў нямецкім палоне. Яна распіла бацьку адмоцсца за яе і маці… Колькі б часу ні прайшло, падзеі 70-гадовай даўныня забываць нельга. Сёння ж некаторыя дагаварыліся да таго, што ў Вялікай Айчыннай вайне перамог не савецкі народ, а нехта іншы. Гэта робіцца наўмысна, каб прынізіць ролю Савецкага Саюза і сказіць гістарычныя факты. Менавіта таму мы будзем працягваць расказваць пра ваіну — каб нам не змаглі навязаць іншую ідэалогію. У нас яшчэ ёсць

■ Гульня па правілах

АФШОРЫ БОЛЬШ НЕ ПАТРЭБНЫ

Указ аб дзейнасці рынку Форэкс зробіць беларускі сегмент гэтай сферы больш прывабным і для нашых грамадзян, і для замежнікаў

Апошнім часам у нашай краіне з’явілася шмат новых відаў фінансавых інструментаў. Для некаторых з іх пакуль адсутнічае спецыяльнае заканадаўства. Гэта абмяжоўвае магчымасці эфектывіўнага функцыянавання айчыннага фінансавога рынку, а таксама зніжае яго ёмістася. Выправіць сітуацыю, якая склалася, павінен падпісаць 4 чэрвеня Указ Прэзідэнта №231 «Аб ажыццяўленні дзейнасці на пазабіржавым рынку «Форэкс». У дакумента ёсць усе шанцы на паспяхоўны эфект, лічыць дырэктар афіцыйнага партнёра «Альпары» ў Мінску Аляксандр Сабодзін.

СРОДКІ БУДУЦЬ АБАРОНЕНЫ

Паводле неафіцыйных звестак, на рынку «Форэкс» удзельнічаюць больш за 20 тысяч грамадзян Беларусі, а сума інвеставаных імі грошавых сродкаў перавышае 40 млн долараў у эквіваленце. Неабходнасць заканадаўчага рэгулявання гэтай сферы відавочна.

«Указ распрацоўваўся некалькі гадоў, — гаворыць эксперт. — І, зразумела, мы пазітывіўна успрымаем сам факт яго падпісання, бо лічым, што без цывілізаванага рынку немагчымае развіццё галіны. Раней усё адбывалася стыхійна, ніхто не рэгульваў гэту сферу. Адпаведна ўзнікала шмат праблем — на рынку прысутнічалі не толькі добраўвучаеныя кампаніі, але і фірмы-аднадзёнкі, махляры. А пачатковай вельмі цяжка вызначыць, дзе добрая, надзейная кампанія, а дзе падман. Не надта складана стварыць прыгожы сайт, разрэкламаваць сябе. На жаль, мы назіралі зусім нядаўна шэраг гісторый з падобнымі структурамі. А цяпер кампаніі павінны будучь адпавядаць пэўным патрабаванням: ад аб’ёму

статутнага капіталу да якасцяў і кампетэнцый дырэктара. Кліентам будзе выгадна заключаць дагаворы з беларускімі кампаніямі, а не з афшорам. Акрамя гэтага, запланавана стварэнне Нацыянальнага форэкс-цэнтра, які будзе займацца справаздачнасцю і абаронай укладзёных сродкаў насельніцтва».

Нацыянальны форэкс-цэнтр — гэта гаспадарчае таварыства, у статутным фондзе якога больш за 50% акцый (долей) будзе знаходзіцца ў дзяржаўнай уласнасці і які будзе забяспечваць зніжэнне сістэмных рызык на пазабіржавым рынку «Форэкс». Нацыянальны цэнтр сфарміруе ў парадку, вызначаным указам, гарантыйны фонд за кошт узносаў форэкс-кампаній, банкаў, нябанкаўскіх крэдытна-фінансавых арганізацый для безумоўнага выканання ўдзельнікамі рынку абавязачельстваў па вяртанні кліентам маржынальнага забеспячэння пры немагчымасці выканання форэкс-кампаніямі такіх абавязачельстваў за кошт уласных сродкаў і забяспечвальнага капіталу, а банкамі, нябанкаўскімі крэдытна-фінансавымі арганізацыямі — за кошт уласных сродкаў.

УКРАЇНЫ І РАСІЯНЕ ЗАЦІКАВЯЦА

«Адзінае маё пажаданне — каб у далейшыя ўказ працаваў. Паколькі ён рамачны, а дэталі будучь укладанняцца дакументамі Нацыянальнага банка, то я спадзяюся на тое, што ўсе гэтыя нарматыўныя акты будучь дапамагачь развіццю рынку, — тлумачыць Аляксандр Сабодзін. — Акрамя гэтага, мы чакаем, што прыняцце ўказа паспрыяе павышэнню цікавасці да рынку «Форэкс» не толькі з боку грамадзян Беларусі, але і замежнікаў. Асабліва гэта тычыцца Украіны і Расіі. У апошняй адпаведны закон таксама прыняты, але тут спрацююць больш выгад-

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Не быць абьякавым

ЖЫЦЦЁ ТАКОЕ ЎРАЗЛІВАЕ…

Ужо па традыцый дніаі ў Мінску адбыўся адзін з найбуйнейшых дабрачынных канцэртаў «Дотык да жыцця». Яго ідэйным інахіяльнікам і галоўным арганізатарам з’яўляецца дабрачынным аднайменны фонд. Сёлета канцэрт-марафон прайшоў пад дзвігам «Зоркі» Беларусі — дзесяці!» з удзелам вядомых артыстаў: UZARI&Maіmuna, Іскіў Абзелян, Аляксея Хлывцова, Тэа, Настасі Ціхановіч, Аляксандра Ціхановіча і Ядвігі Паплаўскай, гурта J.MORS і многіх іншых.

Асноўнай мэтай правядзення гэтага дабрачыннага мерапрыемства з’яўляецца аказанне матэрыяльнай дапамогі дзецям з анкалагічным захворваннямі, інвалідам, што засталіся без апекі бацькоў, а таксама актыўнае прыцягненне грамадзян нашай краіны да справы дабрачыннага і валанцёрскага руху. Канцэрт накіраваны на тое, каб звярнуць увагу грамадства на праблему хворых дзяцей і паспрыяць прафілактыцы сацыяльнага сіроцтва ў Беларусі.

Добрачынным канцэрт «Дотык да жыцця» праходзіць кожны год пры падтрымцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь, міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб’яднання «Прэзідэнцкі спартыўны клуб» і ГА «Беларускі саюз жанчын».

■ Сацыёлагі сведчаць

БОЛЬШАСЦЬ БЕЛАРУСАЎ ГЛЯДЗІЦЬ У БУДУЧЫНЮ

3 АПТЫМІЗМАМ

Да такой высновы прыйшлі сацыёлагі па выніках маштабнага даследавання «Беларусь 2030», якое завяршылася ў канцы мінулага года. Пра гэта расказаў Ігар КАТЛЯРОЎ, дырэктар Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук, паведамляе БЕЛТА. Ён паведаміў, што рэспандэнтам задавалася пытанне, з якой асноўнай праблемай можа сутыкнуцца краіна праз 10-15 гадоў. «Аказалася, што, на думку рэспандэнтаў, самая вялікая праблема, якая будзе чакаць нашу краіну ў будучыні, — дэмаграфічная», — сказаў ён.

Як адзначыў Ігар Катляроў, існуе думка, што сацыялогія займаецца толькі прыкладнымі даследаваннямі, аднак гэта не зусім дакладна. «Інстытут сацыялогіі займаецца таксама тэарэтычнымі аспектамі. Магу звярнуць увагу толькі на некалькі момантаў. Напрыклад, доўгі час у краіне гавораць пра неабходнасць пераходу ад мажарытарнай выбарчай сістэмы да прапарцыянальнай. Мы ўвайшліла вывучылі гэтае пытанне і прыйшлі да высновы, што гэта не зусім мэтазгодна для Беларусі, прычым і з пункту гледжання вучоных, і з пункту гледжання нашых рэспандэнтаў», — сказаў ён, спасылаючыся на вынікі сацыялагічных апытанняў, праведзёных у сярэдзіне 2014 года.

Пры гэтым дырэктар Інстытута сацыялогіі НАН растлумачыў: у гэтым выпадку асноўнымі элементамі з’яўляюцца палітычныя партыі, якіх у Беларусі 15, аднак іх рэйтынг і вельмі невысокік. «Сёння толькі 4,5% насельніцтва краіны лічаць, што неабходна пераходзіць мена-

6 чэрвеня 2015 г. **ВЯЗЬДА**

ДЛЯ СЭКАНД-РЭЧАЎ — ДАДАТКОВАЯ АПРАЦОЎКА

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 8 мая 2015 года №393 «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь» унесены змяненні ў Правілы продажу асобных відаў тавараў і ажыццяўлення грамадскага харчавання.

Так, з 1 ліпеня адзённе і абутак, якія былі ў карыстанні, перад продажам падлягаюць у абавязковым парадку мыццю ці хімічнай чысцты (у залежнасці ад віду вырабаў) у аб’ектах, што аказваюць такія паслугі. Хімічная чыстка, мыццё і прасаванне, рамонт і рэстаўрацыя іншых тавараў, якія былі ў карыстанні, гардзіна-цولهвыя вырабы, сталовая бялізна, напольныя пакрыцці, дыявановыя вырабы, галаўныя ўборы, гандлёвыя і турыстычныя палаткі, тэнты, шатры і інш. — праводзіцца па неабходнасці.

У Міністэрстве гандлю нагадалі, што, у адпаведнасці з Правіламі продажу асобных відаў тавараў і ажыццяўлення грамадскага харчавання, рэчы, якія былі ў карыстанні, могуць прадавацца ў спецыялізаваных крамах, павільённых ці спецыялізаваных секцыях крамаў па гандлі нехарчовымі таварамі. Да такіх рэчаў адносяцца як камісійныя тавары, так і адзённе і абутак сэксанд-энд.

Увядзенне дадатковай апрацоўкі рэчаў, якія былі ў карыстанні, шляхам мыцця ці хімічнай чысцкі будзе садзейнічаць абароне працоў спежыўцоў пры рэалізацыі ім дадзенага віду тавараў — дазволіць прыбраць непрыемныя пахі, выдаліць забруджванне, што не атрымалася зрабіць у працэсе санітарна-гігіеннай і праціоцідэмічнай апрацоўкі, палепшыць увогуле таварны від вырабаў. Прадпрыемствы, якія аказваюць паслугі хімічнай чысцкі і паслугі пральняў, зараз маюць сучаснае абсталяванне і матэрыялы, што дазваляюць на высокім узроўні праводзіць дадатковую апрацоўку рэчаў, якія былі ў карыстанні.

ВЕЛАСІПЕДЫ — «ХІТ» КРАДЗЯЖОЎ ЛЕТАМ

Мінулагадні чэрвень у сталіцы стаў самы «ўраджайным» месцам для веласіпедных зладзей. У сярэднім у горадзе штодня скрадалі каля шасці двухколавых транспартных сродкаў. Першыя дні сёлеташняга чэрвеня паказалі, што негатыўная тэндэнцыя захоўваецца. 1-га чысла было зафіксавана сем такіх крадзяжоў, 2-га — тры.

Колькасць крадзяжоў веласіпедаў у сталіцы расце, відаць, у такой жа прагрэсіі, як і колькасць вельаўдаланьнікаў, што адзначаюць у прэс-службе ГУУС Мінгарвыканкама. Прычым пікам здзяйснення гэтага віду злачынаўтв становяцца менавіта летнія месяцы. Летас у чэрвені, згодна са статыстыкай, было пастаўлены «рэкорд» такіх крадзяжоў — 170 веласіпедаў.

Як адзначаюць праваахоўнікі, з улікам росту папулярнасці ў мінчан гэтага віду транспарту неат стала заўважнай… перакваліфікацыя на такі «промысел» некаторых аўтамабільных зладзейў. І прычына таму, як кажуць, на верхнім — веласіпед стаў даступным прадметам для замаху. У 80 працэнтах выпадкаў скрадзеныя двухколавыя машыны былі пакінуты без нагляду ў пад’ездах ці тамбурах шматкватэрных жылых дамоў. У гэтай сувязі нельга не сказаць пра бесклапотнасць саміх уладальнікаў веласіпедаў.

Праваахоўнікі нагадваюць, што свой транспартны сродак нельга пакідаць без нагляду нават на кароткі час. Паркуючы яго, трэба карыстацца запорнымі ўстройствамі, імкуцца, каб веласіпед заставаўся пад увагай. Нядрэнна, каб непадалёку была камера відэаназірання.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У ГРОДНЕ З’ЯВІЛАСЯ САЦЫЯЛЬНАЕ ТАКСІ

Першай пасажыркай аўтамабіля, аснашчанага пад’ёмным прыставамем для перавозкі інвалідаў-калясчнікаў, стала Кацярына Зорка — яна накіравалася ў цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Кастрычніцкага раёна г. Гродна.

Права скарыстацца сацыяльным таксі на бясплатнай аснове маюць ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, інваліды-калясчнікі і шэраг іншых катэгорый людзей з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. Гэтая паслуга прапануецца для паездак у межах горада ва ўстаноў аховы здароўя і адукацыі, аздараўленчы і рэабілітацыйныя комплексы, у органы ўлады, жыллёва-камунальныя службы, на вакзалаі іншыя сацыяльна-аб’екты. Гарвыканкам будзе кампенсавачь аўтобусунаму парку адпаведных раскоды.

Каб заказаць сацыяльнае таксі, трэба не пазейкі чым за двое сутак да ажыццяўлення паездкі звярнуцца з заўяўкай у цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва: жыхярам Ленінскага раёна г. Гродна — па тэл. 741-232, жыхярам Кастрычніцкага раёна г. Гродна — па тэл. 681-671.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ТЭРМІНАЛЫ АТРЫМАЮЦЬ АДТЭРМІНОЎКУ?

Міністэрства гандлю звярнулася ў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь з ініцыятывай падаўжэння тэрміну абавязковай устаноўкі плацежных тэрміналаў у Мінску і гарадах абласнога падпарадкавання да 1 студзеня 2016 года.

У сувязі з тым, што ўказам Прэзідэнта ад 30 сакавіка 2015 года №143 да 1 студзеня наступнага года падоўжаны тэрмін рэалізацыі рэшткаў тавараў, увезеных індывідуальнымі прадпрыемлікамі — плацельшчыкамі адзінага падатку — на тэрыторыю Рэспублікі Беларусь з тэрыторій дзяржаў — членаў Мытнага саюза без суправадчальных дакументаў да 1 ліпеня, Міністэрства гандлю лічыць магчымым падтрымаць суб’екты малага бізнесу ў частцы падаўжэння тэрміну абавязковай устаноўкі плацежных тэрміналаў. Гэтую ініцыятыву падтрымаў Нацыянальны банк.

КАНТРАФАКТНЫ СМАК «КАМУНАРКІ»

Супрацоўнікі службы БЗЗ сталіцы пры садзейнічанні Інтэрпола МУС Беларусі разам з украінскімі калегамі кантрыфілі дзейнасць падпольнага цэха па вытворчасці сапратыфактнай прадукцыі гандлёвай маркі «Камунарка».

Аператыўная інфармацыя, што на тэрыторыі Украіны дзейнічае падпольная арганізацыя, якая незаконна выпускае прадукцыю пад брэндавай маркай вядомага беларускага прадпрыемства, праступіла праваахоўнікам яшчэ летас. Пра гэта паведаміла старшы оперулаўнаважыца па асабліва важных справах ГУБЗЗ МУС Вераніка Пасмецьева. Падчас праяўдзнення сумесных з украінскім бокам перавярчальных мерапрыемстваў на тэрыторыі Чарнігаўскай вобласці быў выяўлены завод з двух цэхаў па вытворчасці кантрафактнай прадукцыі. Падчас вобскаў у вытворчых і складскіх памяшканнях праваахоўнікі канфіскавалі прадукцыю, сыравіну і абсталяванне на агульную суму больш за 2 мільёны грыўняў (амаль 1,5 мільярада беларускіх рублёў). Апроч таго, у офісных памяшканнях былі канфіскаваны «шэрыя» бухгалтарскія дакументы, падробленыя пячаткі і штампты, этыкеткі са знакамі для тавараў і паслуг «Камунарка».

ПАЛІВА

Ў таяінак мікрааўтобуса грамадзян спрэбаву незаконна вывесці 73 літры дызельнага паліва. Але ў пункце пропуску «Махро» на беларуска-украінскім участку граніцы яго спынілі супрацоўнікі Брэсцкай мўтні.

Як паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага мытнага камітэта, кіроўца транспартнага сродку 39-гадовага грамадзяніна Украіны пры выяездзе з нашай краіны прываваў у канстрэктывіўных нішах пад сядзеннямі і ў запасным колце пад днішчам мікрааўтобуса 73 літрыкавія бутэлькі з палівам. Лёс затрыманага мікрааўтобуса («Мерседэс-Бенц» 2009 года выпуску коштам звыш 250 мільёнаў рублёў) і схаванага ад мытнага кантролю паліва вызначыць суд.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Гутарыла Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Расклад на зўтра

ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ ТРАЕКТОРЫЯ ДЛЯ КОЖНАГА ВУЧНЯ, або Асаблівасці фарміравання профільных класаў

Масавы пераход старшых класаў школы на профільнае навучанне — перспектыва найбліжэйшых гадоў.

На думку намесніка міністра адукацыі Раісы СІ-ДАРЭНКІ, задача абавязкова вярнуць профільныя класы ў тыя ўстановы адукацыі, дзе яны функцыянавалі раней, не стаіць. Як не стаіць і задача адкрыць профільныя класы ў кожнай школе ці гімназіі. Галоўны прынцып, які будзе рэалізоўвацца, — гэта паступовае і плаўнае ўкараненне профільнага навучання на старшай ступені школы. Пры ўвядзенні профільнага навучання ў адукацыйны стандарт закладзены два ўзроўні — базавы і павышаны. Гэта значыць, што разам з профільнымі класамі ў школах застануцца на старшай ступені і звычайныя, дзе ўсе прадметы будуць вывучацца на базавым узроўні. Днямі Міністэрства адукацыі больш падрабязна растлумачыла асаблівасці фарміравання профільных класаў і падгруп у новым навучальным годзе.

Разшэнне аб адкрыцці профільных класаў у канкрэтнай установе адукацыі будзе прымаць яго кіраўнік, узгадняючы яго з заснавальнікам. Профільны клас можа быць адкрыты толькі пры выкананні комплексу ўмоў. Сярод гэтых патрабаванняў — наяўнасць ва ўстанове адукацыі неабходных кадравых, матэрыяльных-тэхнічных і вучэбна-метадычных рэсурсаў. У прыватнасці неабходна мець добра абсталяваны сучасны кабінет фізікі, хіміі, біялогіі і г.д., які дазваляе ў поўным аб'ёме рэалізаваць практычную частку навучальных праграм павышанага ўзроўню. Да пачатку 2015/2016 навучальнага года ўсе педагагічныя работнікі, якія будуць працаваць у профільных класах, павінны павысіць сваю кваліфікацыю.

Залічэнне вучняў у 10-я профільныя класы будзе праводзіцца на конкурснай аснове па выніках адзнак у пасведчанні аб агульнай базавай адукацыі. Пры гэтым адзнакі па профільных прадметах павінны быць не ніжэйшыя за 7 балаў, а сярэдні

Фота Марыны БЕГУНОВІЧ

бал пасведчання — не ніжэйшы за 6 балаў. Пайсці вучыцца ў 10-ты профільны клас можна ў любую ўстанову адукацыі пры наяўнасці там свабодных месцаў. Тыя вучні, якія атрымалі агульную базавую адукацыю ў гімназіях, пры жаданні змогуць працягнуць адукацыю і ў 10-м гімназічным класе без здычы ўступных выпрабаванняў.

Пераможцы трэцяга і заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па профільных вучэбных прадметах будуць залічаны без уліку сярэдняга бала пасведчання аб агульнай базавай адукацыі і адзнак па профільных прадметах. Што тычыцца

ліцэяў, то ў гэтых агульнаадукацыйных установах прыём у 10-я класы будзе праводзіцца таксама па конкурсе, але на аснове ўступных выпрабаванняў.

Міністэрства адукацыі прапонуе тры мадэлі прафілізацыі навучання ў старшай школе.

Мадэль 1: аб'яднанне ў адным класе навучэнцаў, якія вывучаюць на павышаным узроўні аднолькавыя вучэбныя прадметы.

Мадэль 2: аб'яднанне ў адным класе навучэнцаў, якія вывучаюць на павышаным узроўні розныя вучэбныя прадметы.

Мадэль 3: аб'яднанне ў адным класе навучэнцаў, якія вывучаюць асобныя вучэбныя прадметы на павышаным узроўні і навучэнцаў, якія ўсе вучэбныя прадметы вывучаюць на базавым узроўні. Фактычна размова ідзе пра мультыпрофільнае навучанне, пры якім вучні вывучаюць па іх выбары розныя прадметы ў асобных групах: з аднымі аднагодкамі, напрыклад, на павышаным узроўні яны могуць вывучаць матэматыку і англійскую мову ці матэматыку і хімію, з другі-

Колькі ўрокаў у тыдзень будзе ў профільных класах?

Матэматыка — 6 ўрокаў (на базавым — 4 ўрокі). Фізіка, хімія, біялогія — 4 ўрокі (на базавым — 2 ўрокі). Замежная мова — 5 ўрокаў (на базавым — 3 ўрокі). Беларуская, руская мова — 3 ўрокі (на базавым узроўні — 1 ўрок). Геаграфія — 3 ўрокі (на базавым — 2 ўрокі).

мі — на базавым узроўні фізіку, а з трэцімі — на базавым узроўні гісторыю, біялогію і г.д. Пры гэтым кожны вучань мае індывідуальны расклад заняткаў. Адна з галоўных пераваг мультыпрофільнага навучання заключаецца ў тым, што яно можа ўкараніцца як у буйных установах адукацыі, так і ў невялікіх, дзе няма некалькіх класаў у паралелі.

Колькасць напрамкаў, па якіх жадаюць навучацца старшакласнікі, фарміруецца з улікам магчымасцей устаноў адукацыі: гэта могуць быць як некалькі канкрэтных напрамкаў, напрыклад, фізіка-матэматычны і хіміка-біялагічны ці хіміка-біялагічны і гуманітарны, так і дастаткова вялікі набор спалучэнняў вучэбных прадметаў для вывучэння іх на павышаным узроўні. Кожны, хто вырашыў паступаць у ВУН, выбірае для павышанага ўзроўню тыя дысцыпліны, якія спатрэбяцца яму для паступлення на выбраную спецыяльнасць.

Ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі могуць адрывацца таксама класы прафесійнай накіраванасці для арыентацыі старшакласнікаў на атрыманне педагагічных, ваенных і іншых спецыяльнасцей. Педагагічныя класы фарміруюцца па тых жа правілах, што і звычайныя профільныя класы. Школьнікі будуць вывучаць у педагагічных класах на павышаным узроўні тыя прадметы, якія яны самі плануюць у будучыні выкладаць. Акрамя таго, вучні педагагічных класаў абавязкова засвойваюць праграму факультатывага занятка «Уводзіны ў педагагічную професію. X-XI клас».

Сёння разглядаецца магчымасць асаблівага парадку прыёму ў ВУН на педагагічны спецыяльнасці для тых дзяцей, хто скончыў педагагічныя класы. Маркуюцца, што па рэкамендацыі падсваета такія дзеці змогуць паступаць у ВУН на педспецыяльнасці без экзамену — такое ж права было дадзена летась школьным медальстам.

Надзея НІКАЛАЕВА

Вучымся гуляючы

«ЗЯЛЁНАЕ» СВЯТА Ў ЛОШЫЦКІМ ПАРКУ

Для экалагаў 5 чэрвеня даўно стала прафесійным святам. Але калі дарослыя ў гэты дзень падводзяць вынікі сваёй дзейнасці, то чым займаюцца дзеці? Напэўна, праз гульні знаёмяцца з прыроднаадукацымі навукамі і пазнаюць свет, у чым давялося пераканацца падчас гарадскога дзіцячага экалагічнага свята «Зямлі маёй аблічча жывое». Мерапрыемства было арганізавана Мінскім гарадскім камітэтам прыродных рэсурсаў і аховы наваколля і Камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама.

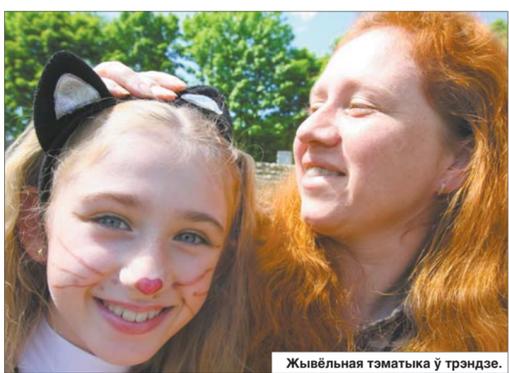

Мікалай ТУРКО разам з унукамі Уладзем і Міланай праглядаюць дадатак «Родная прырода» — часопіс у часопісе для дзяцей і падлеткаў «Юны натураліст».

Сяброўкі Яна ГЕРЫНА (справа) і Карына МАЛІНОўСКАЯ малююць птушку года — вушастую саву.

Як школьнікі адзначылі Сусветны дзень аховы наваколля

Жывёльная тэматыка ў трэндзе.

З асновамі электрычнасці дзяцей знаёміў супрацоўнік Цэнтра экалагічных рашэнняў Павел ГАРБУНОЎ.

На «Зялёным канцэрте» не абышлося без страуса.

Галоўным «спарборніцтвам» стаў конкурс-квэст «Зялёны лабірынт», у якім удзельнічалі 10 камандаў з усяго Мінска. Ці кожны дарослы зможа адказаць на пытанні, ад чэго бясплодна з'яўляецца ператварэнне ў лес. А «жыве» бастаркы, выкінуты на палігон альбо пакінуты ў лесе? На свяце кожнаму знаёмыя заняткі па інтарсэсах. Аматары кіно «пасяліліся» каля ўтульнага намету грамадскай кампаніі «Баг-

на». Стужка «Чалавек лесу» распавядала маленькім глядачам пра індыйскага экалага, які на працягу дзесяцігоддзяў высаджаў дрэвы на беразе ракі, ад чэго бясплодна з'яўляецца ператварэнне ў лес. А «Плоды балоты» — гэта беларускі фільм, які адлюстраввае жыццё людзей на балотах і нялёгкае лёс асушаных тарфянікаў.

Грамадская арганізацыя «Ахова птушак Бацькаўшчыны» зрабіла стаўку на «Птушку года». Супрацоўнік «АПБ» Карына Салавей выбрала найлепшы партрэт вушастай савы: асфальт стаў пярсветам ад драпежніц, намаляваных каларавых крэйдзі. Не абышлося і без карысных гадзетаў. Над гульні для планшэтаў «Экакід» ад грамадскага аб'яднання «Экапартнёрства» дзеці «завісалі» надоўга: яны муслілі на хуткасць адсартаваць адходы па кантэйнерах, адключыць лішнее святло ў пакоі і наліць чыстай вады ў акарыум. У фургончыку-музеі Цэнтра экалагічных рашэнняў можна было даведацца ўсё пра энергазберажэнне дома і ў школе. «Мінскае веласіпеднае таварыства» забяспечыла катанне на веласіпедзе — маршруты былі простыя, але папулярныя.

Выдавецкі дом «Звязда» таксама далучыўся да свята. Рэдакцыя часопіса «Родная прырода» прадставіла прыроднаадукацыйны дадатак для школьнікаў «Юны натураліст».

Кацярына РАДЗІЮК

АЛЕСЬ КАМОЦКІ ЗБІРАЕ СЯБРОЎ

Гэта ўжо і традыцыя, і добрая нагода сустрэцца ў адным з самых прыемных мінскіх месцаў — у Купалаўскім музеі. Менавіта тут 9 чэрвеня, у дзень свайго нараджэння, Алесь Камоцкі ладзіць свята для адданных прыхільнікаў беларускай пазі і песні.

Як жартуе сам выканаўца, яго выступленне перад сябрамі адбудзецца пры любым надвор'і. Але вопыт мінулых гадоў паказвае, што сонца ў гэты дзень традыцыйна ўсімжаецца, краскі квітнеюць, як гэта і належыць быць на пачатку лета. У выступленні спадара Камоцкага 9 чэрвеня возьмуць удзел два выдатныя гітарысты — Алег Змушка (з ім, па словах Алеся, ён працуе на сцэне ўжо пазнейшыя) і Юры Сілавец. Канцэртная праграма складаецца з песень розных гадоў. Прымятае той, хто выканаўца даволі часта суступае настойлівым просьбам і выконвае заказы ўдзячнай публікі на біс. Уваход на гэтую імпрэзу вольны. Але сябры раецца прыходзіць на выступленне Алеся раней вызначанага часу (19 гадзін). Бо вопыт ранейшых канцэртаў паказвае: вольных месцаў у зале, калі выступіць сапраўдны артыст і паэт, не бывае.

Ларыса РАКОЎСКАЯ.

«УРЭЗАЛЬ» ЧАС ПРОДАЖУ АЛКАГОЛЮ

У Мінску з 15 чэрвеня продаж алкагольных, слабаалкагольных напояў і піва будзе весціся толькі з 9 да 22 гадзін, пра што паведамілі ва ўпраўленні гандлю і паслуг Мінгарвыканкама.

Такія рашэнні прыняты адміністрацыяй раёнаў з улікам інфармацыі ад ГУУС Мінгарвыканкама, што найбольш негатыўнае ўздзеянне на крымінагенную абстаноўку ў горадзе аказвае рэалізацыя напояў з утрыманнем этылавага спірту ў гандлёвай сетцы сталіцы ў начны час сутак. Гэтае абмежаванне не закране прадпрыемствы сферы грамадскага харчавання.

Сяргей РАСОЎКА.

На арэлях лета — з любімай газетай!

КАЛІ ВЫ ПАПІСАЛІСЯ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА»

на III квартал або II паўгоддзе 2015 года — запавядаючы картку ўдзельніка, выражайце і дасылайце ДА 14 ЛІПЕНЯ 2015 ГОДА ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 16.07.2015 г. будзе разыграны 7 падвесных краслаў-гамакў суперпрыз — садовыя арэлі. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 26.07.2015 г.

Пры гэтым будзе атрымаць у рэдакцыі па 30.09.2015 г. пры пад'яўленні квітэнцаў аб падпісцы на газету «Звязда» на III квартал або II паўгоддзе 2015 г. і пашпарта. Пасля 30 верасня выдана прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Умовы рэкламнай гульні «Са «Звяздою» — лета ў радасці!» чытайце ў №101 газеты «Звязда» за 30.05.2015 г.

Тэлефон для давадка (017) 284 44 04. Тэрмін правядзення гульні — з 01.06.2015 па 30.09.2015.

Пасведчэнне аб ладжэнні рэкламнай гульні №2568 ад 25.05.2015, выдана Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

ПРЫЕМНАЯ НАВИНА — ЦЭНЫ НА ПАПІСКУ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» НА ДРУГОЕ ПАЎГОДДЗЕ ЗАСТАЛІСЯ РАНЕЙШЫМІ! Заставайцеся з намі — будзе цікава!

Надвор'е

КАМФОРТНА І БЕЗ АПАДКАЎ

Камфортнае надвор'е без ападкаў чакаецца ў Беларусі на выхадных, паведаміла карэспандэнту БЕЛТА галоўны сіноптык Рэспубліканскага цэнтра па гідромэталогіі, кантролі радыяактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Святлана РЫБАКОВА.

У суботу будзе без ападкаў. Тэмпература паветра ўначы складзе 3-10 градусаў вышэй за нуль, днём плюс 20-26, па паўднёвым захадзе да 28 градусаў.

«Гарачай будзе нядзеля, 7 чэрвеня, калі з паўднёва-заходнімі вятрамі да нас пачне паступаць цёплае паветра з Балканскага паўвострава, ночы стануць цяплейшыя — тэмпература паветра складзе 8-15 градусаў вышэй за нуль. Днём паветра прагрэецца да плюс 24-31 градусаў», — падкрэсліла Святлана Рыбакова.

У пачатку наступнага тыдня пад уплывам малаактыўнага атмасфернага фронту месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы, і на большай частцы тэрыторыі Беларусі зноў стане крыху халаднаей. Тэмпература паветра ўначы складзе 7-14 градусаў вышэй за нуль, днём — 16-23 градусаў цяпла. І толькі па паўднёвым усходзе будзе па-летняму цёпла — ўначы плюс 15-17, днём максімальная тэмпература складзе 24-30 градусаў цяпла.

Галоўны сіноптык Гідрамета таксама паведаміла, што тэмпература вады ў рэках і вадаёмах Беларусі складае 19-23 градусаў вышэй за нуль.

Напярэдадні

Аляксандр ХАЦКЕВІЧ:

«ЗБОРНАЯ — ГЭТА ГУЛЬНЯ НА ВЫНІК, А НЕ МЕСЦА ДЛЯ НАВУЧАННЯ ГУЛЬНІ Ў ФУТБОЛ»

Зборная краіны працягвае падрыхтоўку да кваліфікацыйнага чэмпіянату Еўропы 2016 года. Зўтра нашы футбалісты згуляюць таварыскі матч з камандай Расіі. Гульня пройдзе ў Маскве на арэне «Хімік». Зўтра, ужо ў Барысаве, 14 чэрвеня, каманда Аляксандра Хацкевіча пазмагаецца ў кваліфікацыі са зборнай Іспаніі.

Напярэдадні ад'езду ў Маскву галоўны трэнер нацыянальнай зборнай расказаў пра бліжэйшыя паяднікі.

— Якія задачы перад футбалістамі ставіць трэнерскі штаб на гульні з Расіяй?

— Некаторыя хлопцы ўжо скончылі клубны сезон: нехта 29 мая, нехта на дзень ці два пазней. У гэтым тыднёвым цыкле галоўнае для нас — захаваць тонус гульцоў. Згуляем з Расіяй, затым будзем рыхтавацца да Іспаніі. Трэба сказаць, нашай камандзе вельмі карысна будзе сустрэцца з такім сур'ёзным сапернікам, як каманда Расіі. У іх адна з ключавых гульняў — матч з Аўстрыяй. Так што я не думаю, што расіяне пойдучы на эксперыменты ў сустрэчы з беларусамі. З намі яны будуць гуляць баявым складам. З нашага боку напярэдадні гульні з Іспаніяй таксама ніякіх эксперыментаў не будзе. Не варта казаць пра нейкую прычынаваць паядніку з Расіяй. Гэта ўсяго таварыскі матч для падрыхтоўкі да адборачнай гульні супраць іспанцаў.

— Вы, напэўна, глядзелі матчы зборнай Расіі. На ваш погляд, у чым іх праблемы?

— За зборную Расіі я не магу гаварыць. У іх добры, збалансаваны склад. А чаму няма жаданага выніку? Гэта іх унутраныя справы. У нас шмат інфармацыі па камандзе Расіі. Пакажам і расказам хлопцам, якія плюсы і мінусы ў саперніка.

— Якая думка складалася ў вас пра узровень гульцоў чэмпіянату Беларусі? Ці ёсць прорава паміж імі і легіянерамі?

— Шчыра скажу, чэмпіянат Беларусі нізкага ўзроўню — па якасці футбола, па якасці выканання. Гэта праблема. Фінал Кубка разглядаць не будзем, але якасць футбола ў большасці гульняў чэмпіянату нават не сярэдняга — нізкага.

— Чаму сядоў гульцоў, выкліканых у зборную Беларусі, няма нашага бразільца Брэсана і Дзяніса Лапцева з Мозыры?

— Мы разглядалі Брэсана для прыцягнення да збору каманды, але Рэнан папрасіў, каб яго не выклікалі па сямейных абставінах. Усе мы людзі і павінны па-чалавечы падыходзіць да жыццёвых сітуацый. З нагоды Лапцева мне задаюць шмат пытанняў, ён шмат забівае ў апошніх матчах, але гэта ўсяго толькі чэмпіянат Беларусі. Разуменне ўзровень турніру, так? Хай хлопец добра згуляе ў наступным туры чэмпіянату, і не выключана, што пасля таварыскага матча з Расіяй Лапцеў будзе выкліканы ў зборную.

— На збор вы запрасілі адрозу чатырох варатароў. Хто з іх паляціць на матч з Расіяй?

— У Маскву паляціць Чэрнік Гутар, плануем, што яны згуляюць па тайме. Гарбуноў яшчэ задзейнічаны ў чэмпіянаце Грузцы, прыляціць у каманду 9 чэрвеня. Да афіцыйнага матча з Іспаніяй будзе рыхтавацца Жаўноў, Гарбуноў і адзін з галкіпераў беларускага чэмпіянату. Той, хто лепш правайце сябе ў гульні з расіянамі.

— Другі раз запар не выкліканы Віталь Радзівонаў. Раскажыце чаму?

— Мы прынялі такое рашэнне. Кожны футбаліст выклікаецца не проста так. Па Радзівонаву скажу так: мы лічым, што сёння ёсць футбалісты больш моцныя.

— Як вы лічыце, працэс амаладжэння для зборнай Беларусі цяпер актуальны?

— Штучна ніхто маладых гульцоў браць у зборную не стане. Ніякага амаладжэння дзеля амаладжэння не будзе. Гулець павінны зарэкамендаваць сябе ў клубе, і там паказаць класную гульню. Мне пашпарт не важны, павінна быць гульня. Ужо гатовая, змястоўная, спелая. А хто яе будзе паказваць — 16-гадовы хлопец або 35-гадовы ветэран — усё роўна. Зборная — гэта гульня на вынік, гэта не месца для навучання гульні ў футбол.

— Вы былі на гульнях у Пінску, Мінску, іншых гарадах. Як вам футбольная атмасфера на стадыёнах?

— У Пінску было халодна (смяецца). Добрая была атмасфера ў Гомелі: стадыён чыста футбольны. Гэта прымушае футбалістаў па-іншаму зірнуць на гульню, бо гуляем для гледачоў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2015 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адраснае сувязі)

на III кв. або 2-е паўг. 2015 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс)

_____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

Чалавек справы

Добрыя навіны ад паштальёна Ірыны

Ірына Мінаш за 16 гадоў працы ў Князевісім аддзяленні Зэльвенскага раённага вузла паштовай сувязі для многіх вяскоўцаў стала роднай. Заўсёды ветлівая і ўважлівая, яна знаходзіць падыход да кожнага чалавека. Умее і цярпліва растлумачыць, і хутка абслужыць, і — гэта абавязкова — падарыць усмешку, якая гэтай мілай жанчыне асабліва пасуе. Людзі любяць яе і шануюць, а яна шчаслівая, што робіць іх жыццё больш зручным і камфортным.

Ірына Мінаш любіць сваю прафесію. Кожную раніцу спяшаецца на пошту, каб своечасова разнесці ўсю карэспандэнцыю яе адрасатам. А вечарам вяртаецца дамоў, у сямя, дзе ў яе таксама мір і гармонія.

Паштальёнам Ірына Іосіфаўна стала, можна сказаць, выпадкова, бо раней працавала ў Самаравіцкім цэку маспашывы. Пасля яго закрыцця даялося мяняць рабочае месца. Так уладкавалася ў сельскае аддзяленне паштовай сувязі. Паступова асвойла прафесію, набывала вопыт. Абслугоўвае жанчына два населеныя пункты — Князеві і Самаравічы. Падчас падпісных кампаній стараецца завітаць у кожны дом, каб вылісаць вяскоўцам іх любімыя газеты і часопісы. І пажылія, і тыя, хто маладзейшы, паспелі ацаніць добразычлівасць, тактоўнасць і паважлівую адносіны да сябе з боку паштальёна. А таму яе сумка ніколі не бывае пустой. Вяскоўцы нават жартуюць: чым яна цяжэйшая, тым больш, маўляў, добрых навін. Акрамя перыядычных выданняў, паштовых адраўленню і пенсій, Ірына прапануе набыць канверты, маркі, паштоўкі, латарэі, прымае плаццяжы. І, вядома ж, заўсёды дорыць добрыя словы, ад якіх у людзей адзіночкі цяплее на душы.

Часта вяскоўцы сустракаюць паштальёна яшчэ на вуліцы, цікавяцца, што новага надрукавана ў чарговых нумарах. Жыхарцы Самаравіч Тарозе Капылючы, напрыклад, вельмі падабаецца «Звязда». Гадоў з дзесяць жанчына пастаянна вылісае газету і адзначна, што ў ёй ёсць што пацягчы.

Тут шырока асвятляюцца палітычныя і культурныя навіны, цікавыя аповеды пра знакамітых людзей. Газета дапамагае мне і ў выдзены хатняй гаспадаркі, стала аўтарытэтным «сямейным доктарам». А яшчэ вельмі падабаецца чытаць на беларускай мове — прыгожа гучыць, — кажа Тарозе Мар'янаўна.

Наталія МАЦЮК. Фота аўтара.

Зэльвенскі раён

«ДОМА ВЫБРАЎ І ЗАКАЗАЎ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Нельга сказаць, што гэта былі вялікія аб'ёмы, але ж многія нашы кліенты хутка зразумелі выгаду. Мяркуюць самі: чалавеку (асабліва з вёскі) не трэба трыццаць свай час, некуды іці дзі ехаць, хадзіць па крамах у пошуках патрэбнага... Дома выбраў і заказаў, а прывезлі — заплаціў.

Наша прадпрыемства мае самую шырокую сетку аддзяленняў сувязі па ўсёй краіне, а таксама шматгадоўны досвед дастаўкі пасылкаў (цяпер у тым ліку праз паштовых кур'ераў, паслугі лінейкі «Камфорт», «Дзёт» і «Дзёт+»). На аснове гэтага вопыту і «саспела» ідэя дасенці — у шырокім сэнсе слова — тавары нашых аічынных вытворцаў да іх спажыўцоў. А далей — мадэрнізавалі свой сайт, адкрылі інтэрнэт-краму Shop.belpost.by... адрозж ж заўважылі, што колькасць заказаў стала імкліва расці.

Што прадаецца ў вашай краме? Што карыстаецца найбольшым попытам?

Прапануем, вядома ж, самы шырокі асартымент свайх, паштовых, тавараў, а таксама тавараў для сада і агарода, бытавую тэхніку, адзенне, абутак, посуд, касметыку...

Што да попыту, то ім карыстаецца амаль усё: як розная гаспадарчая, скажам так, «капеечная» драбязя (Барысаўскі завод пластамасавых вырабаў, напрыклад, выпускае цудоўныя лейкі, я сабе для дачы купіла), так і нашы, аічынныя тэлевізары, кухонныя машыны, мікрахвалёўкі, мультиваркі, касцюмы і сукенкі, сумкі, тавары для рукадзелья, для школы... Досыць часта ў гэтым пераліку сустракаецца прадукцыя прадпрыемстваў, пра існаванне якіх пакупнікі нават не здагадваюцца. А людзі міль тым працуюць, прапануюць арыгінальныя і

якасныя вырабы — для каміна, для лазні; шакалад ручной работы, рэпрадукцыі карцін, прыправы, розныя дзіцячыя гульні, цацкі...

У паштовай інтэрнэт-краме, трэба разумець, вельмі зручна купляць аб'ёмныя рэчы: тыя ж парнікі, бытавую тэхніку, электраматрацы... Па-першае, па іх нікуды не трэба ехаць, а па-другое — не даяздзецца ламаць галаву, як той новы тэлевізар, электраводанагравальнік ці ночы прывезці дамоў... Тавар і сапраўды даставіць пошта. Але ж, відаць, за дадатковую плату?

Інтэрнэт-крама — гэта не сацыяльны праект, але цэны ў нас ні ў якім разе не вышэйшыя — яны ў сярэднім нават ніжэйшыя за тыя, што ў звычайных магазінах. Да таго ж пры кошце заказу да 300 тысяч рублёў наш пакупнік заплаціць 39 тысяч за дастаўку пасылкі, пры кошце звыш 300 тысяч — атрымае яе бясплатна.

Атрымліваецца, штось купляць у вашай інтэрнэт-краме не толькі зручна, але і выгадна. Сумненне хіба на конт абутку ды адзення... Яны ж, як правіла, патрабуюць прымеркі. І, на жаль, нават з ёю бывае, што прынесце абнову дамоў, разгледзіцца і зразу-мець, што «не тваё». Рэч у такім выпадку цягам 14 дзён можна памянша на іншую альбо наогул здаць у краму і вярнуць свае грошы. Як гэтыя пытанні вырашаюцца ў інтэрнэт-краме?

Акурат гэтак жа, згодна з Законам «Аб абароне правой спажыўцоў». І, можа, нават з перавагай: каб абмяняць аль-

бо вярнуць нейкую няўдалую пакупку ў звычайную краму, чалавеку ў тую краму трэба пад'ехаць. У нас пытанне вырашаецца праз паштальёна, які зазвычай прыходзіць дадому, альбо праз аддзяленне сувязі, да якога хоць у горадзе, хоць у вёсках, як правіла, бліжэй, чым да прамагаварных крам.

Тацяна Мікалаеўна, у паштовай інтэрнэт-краме досыць цікава прадстаўлены тавары для дома. Хто (альбо што) дыктуе асартымент? Як ён складаецца? Ці ўплываюць на яго водгукі пакупнікоў?

У нашай інтэрнэт-краме прадстаўлены тавары толькі нашых аічынных вытворцаў і яны прапануюць нам сама лепшае. Былі, напрыклад, сумненні наконт харчовых тавараў — ад той жа «Віцбы» «Слодыча», «Камунаркі», на-конт прыправу, корму для хатніх гадаванцаў... І, трэба сказаць, даромна, бо на іх таксама ёсць попыт.

Што датычыцца якасці... Быў час, калі мы аддавалі перавагу імпартным таварам, але потым пераканаліся, што аічынныя не тое што не горшыя, — лепшыя. «Пахадзішы» па «гандлёвых аддзелах» вашай крамы і сапраўды можна нешта падабраць для сябе, нешта — у падарунак... За колькі дзён трэба заказаць тавар, каб паспець своечасова яго атрымаць і потым, напрыклад, некага павіншаваць-парадаваць?

На усё тавары, якія рэалізуюцца праз інтэрнэт-краму, афармляюцца папярэдняй заяўкі, якія тут жа накіроўваюцца вытворцу. Ён у максімальна кароткі тэрмін павінен паставіць нам усе патрэбнае, а пошта потым — даставіць. Пойдзе на гэта ў сярэднім 5 дзён, і наш пакупнік нічога не страціць, бо тавар ён аплачвае не папярэдне, а ў час атрымання заказаў.

Як і варта чакаць, у паштовай інтэрнэт-краме прапануюцца і свеі, паштовае — віншавальныя паштоўкі, маркі, канверты, картачкі для паст-кроніну... Хто сярод пакупнікоў гэтай прадукцыі — прыватныя асобы альбо пазняўна прадпрыемствы, установы, арганізацыі?

І тыя, і другія. У прыватнасці, многія з так званых юрыдычных асоб заключаюць дагаворы на паслугу «Абнаемент «Паштовых кур'ер» і потым, скажам так, забываюць дарогу на пошту. Цяпер гэта ўсё рэальна: курсіруе спецыяльны транспарт, які забірае і даставляе ўсю карэ-

спандэнцыю. І, вядома ж, тавары, выбраныя ў паштовай інтэрнэт-краме.

Што да прыватных асоб, то нават у буйных гарадскіх аддзяленнях сувязі мы, здараецца, не можам выкласці ўвесь асартымент тых жа віншавальных паштовак, марак (асабліва калекцыйных). А значыць, у інтэрнэт-краму ёсць сонс зазіраць любому цікаўнаму.

Тацяна Мікалаеўна, пазняўна частцы гэтых цікаўных, ну вядома ж, не трэба тлумачыць, як гэта зрабіць. Ад-нак для гагосяць з людзей старэйшых само словазлучэнне інтэрнэт-крама гучыць нязвыкла.

Не трэба нічога баяцца і думаць, што ў той краме забудзіцца. Ні ў якім разе!

А для таго, каб трапіць, дастаткова падосці да ўнука або паштальёна з камп'ютарам, зайсці на пошту... Дадатна мяюць гарантываныя! Дарэчы, якраз там, у сельскіх аддзяленнях сувязі, найчасцей гучыць шчырае здзіўленне: мы, маўляў, і не ведалі, што ў нас столькі добрых тавараў... На рынках, у звычайных крамах многія з іх сапраўды губляюцца.

Дыстанцыйны гандаль і сапраўды ўжо досыць «раскручаны», асабліва за мяжой. РУП «Белпошта» займаецца ім паранальна нядаўна. Наколькі перспектывы гэты напрамак работы?

Мы, вядома ж, аналізавалі сітуацыю і на нашым рынку, і на сусветным, таму добра ведаем і тое, як дынамічна развіваюцца інтэрнэт-тэхналогіі, і тое, як хутка, убацькушы перавагі, людзі прывыкаюць рабіць пакупкі праз інтэрнэт. Значыць, будзем удасканальваць сайт, будзем шыраць асартымент, выпускаць каталогі, скарачаць тэрміны дастаўкі — і, спадзяюся, не толькі аічынным, але і замежным пакупнікам. Наш падарунак ад Дзеда Мароза стаў, дарэчы, першапраходцам: яго ахвотна заказвалі ў Расіі, Польшчы, нават Англіі з Амерыкай... А таму верым, што ў нас усё атрымаецца!

Дзкуй! У сваю чаргу раскажу пра сваю знаёмую. На васьмідзясят годзе жыцця яна стала пастаянна купляць латарэйныя білеты, каб потым чакаць розыгрышаў. Цяпер жа заказва нешта з тавараў у інтэрнэт-краме і чакае абновак. Каж, што гэта больш мэтазгодна.

Ахвотна веру. А для нас дык гэта яшчэ адно сведчанне таму, што справу мы робім патрэбнаю.

Валяціна ДОУНАР.

КАРЫСНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ: Для афармлення заказу ў паштовай інтэрнэт-краме беларускіх вытворцаў Shop.belpost.by неабходна выбраць тавар, увесці адрасныя звесткі і вызначыцца з месцам атрымання пасылкі — у аддзелены паштовай сувязі, дома альбо на працы пры дастаўцы паштовым кур'ерам. Кантакты офісу інтэрнэт-крамы +375 17 220-56-32; +375 33 660 52 12 (МТС); +375 44 550 52 12 (Velcom). Call-цэнтр — 154.

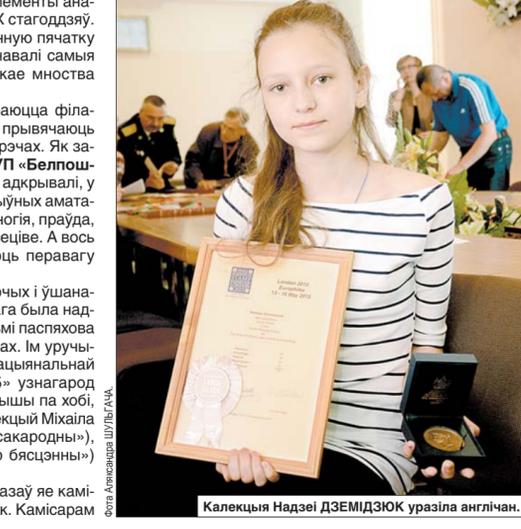
Паўтара года таму ў будынку Брэсцкага філіяла РУП «Белпошта» адкрыўся не зусім звычайны магазін. Яго назвалі «Паштовае крама».

У афармлены інтэр'ера выкарысталі элементы аналагічнай установы канца XVIII — пачатку XX стагоддзяў. На самым відным месцы ўстанавілі сургучную пачатку і сургучніцу. А галоўнае пакупніку прапанавалі самыя розныя маркі, канверты, паштоўкі і вялікае мноства сувеніраў.

А яшчэ кожную нядзелю ў краме збіраюцца філатэлісты. Тут яны абмяняюцца навінамі, прывячаюць навічкую, дамаўляюцца аб далейшых сустрачках. Як заўважыла дырэктар Брэсцкага філіяла РУП «Белпошта» Валяціна ПУХ, калі паштовую краму адкрывалі, у аб'яднаны налічваўся ўсяго з дзесятак актыўных аматараў філатэліі, цяпер іх у 2,5 раза больш. Многія, праўда, сядзяць дома і кантактуюць пераважна ў сёціве. А вольныя аматары філатэліі, якія аддаюць перавагу жывым зносінам, прыходзяць у краму.

Днямі такіх вольных актыўных і творчых і ўшанавалі ў памяшканні пошты. Нагода для гэтага была надзвычай прыемная. Нашы філатэлісты вельмі паспяхова выступілі на аічыннай і замежных выставах. Ім уручылі памятныя медалі і дыпломы. На 8-й нацыянальнай філатэлістычнай выставе «Белфіла-2015» ўзнагароджана цэлая група брастаўчан. Таварышы па хобі, ішыя прысутныя павіншавалі аўтараў калекцыі Міхаіла Зезюковіча («Пчаларства — занятак высакародны»), Алёксандра Мікалаева («Прырода — дар бясяцонны») і ішых.

Пра сёлетнюю выставу ў Лондане раскажаў яе камісар — брэсцкі філатэліст Валерый Андраюк. Камісарам

Калекцыя Надзеі ДЗЕМІДЗЮК уразіла англічан.

Куды пайсці ў нядзелю... І не толькі

на лонданскім форуме называлі прадстаўніка ад кожнай краіны-ўдзельніцы. Беларусь прадстаўляў Валерый Мікалаевіч. Паводле яго слоў, лонданская выстаўка сабрала найлепшыя еўрапейскія калекцыі і была прысвечана 175-годдзю з'яўлення паштовай маркі. Менавіта лонданскія паштовыя службы прыдумалі гэту простую рэч, якая зрабіла рэвалюцыю ў далейшых камунікацыйных чалавецтва. Аказваецца, да вынаходніцтва маркі пісьмы пазначаліся толькі штэмплем, які нааносіў уручную. І аплачваў карэспандэнцыю ў большасці выпадкаў атрымліваць. Памер аплаты залежаў ад адлегласці дастаўкі. Таму нярэдка і становіліся выпадкі, калі адрасат адмаўляўся атрымліваць паштоўку, і работа пошты была стратнай. А марка стала першай і ўніверсальнай формай папярэдняй аплаты паштовых паслуг.

Паштану марцы на лонданскай выставе аказвалі з гістарычным ухілам. Важнасць форуму падкрэслівалася тым, што ён праходзіў пад патранажам каралевы Елізаветы II. Рознымі ўзнагародамі ў Лондане была адзначана шэсць калекцый з Беларусі. Чатыры з іх належаць калекцыянерам з Брэсцчыны. Усім удзельнікам імпрэзы школьнага ўзросту кіраўнік брэсцкага паштовага ведамства Валяціна Пух уручыла і свае падарункі. Яна падкрэсліла, што прысутнасць маладошага пакалення адзначае далейшае развіццё і росквіт філатэліі. А ўдзел нашых прадстаўнікоў у прэстыжных выставах розных узроўняў становіцца цудоўнай магчымасцю раскажаць пра нашу краіну, яе людзей, гісторыю і славетнасці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Спеццыфіка

МЯКІ ЛІСТОЎ І ГАРБУЗЫ Ў ПАСЫЛКАХ: з чым сутыкаюцца паштавікі, якія абслугоўваюць рэдакцыі друкаваных СМІ

Паштовае аддзяленне па сталічным адрасе Якуба Коласа, 31 адкрылася ў 1949 годзе. Начальнік АПС №13 Людміла ЧАСТНОВА распавядае, што першыя супрацоўнікі засталіся ў гэтым раёне. Сама Людміла Аляксееўна ў сістэме Белпошты працуе ўжо 37 гадоў, а ў названнае аддзяленне прыйшла ў 1988-м. Спачатку гэта была звычайная пошта, а калі ў 1990-х гадах на вуліцы Багдана Хмяльніцкага, 10а з'явіўся Дом яро абслугоўванне. З усімі, як той казаў, нюансамі. І вольны ўжо два дзесяцігоддзі пры дапамозе гэтага аддзялення «Звязда» і ішыя рэспубліканскія газеты атрымліваюць лісты ад свайх чытачоў і дасылаюць ім адказы.

Юлія РЫБЧА, ПРАСЛЕДКА.

Праз нас праходзіць службовая перапіска рэдакцый, лісты падлісчыкаў, ганарары пазаштатным аўтарам. Асабліва колькасць карэспандэнцый павялічваецца, калі газеты праводзяць конкурсы для чытачоў, — гаворыць Людміла Частнова. Самыя напружаны дзень на пошце — панядзелак: прыходзіць карэспандэнцыя, якая назапасілася за выхадныя. Працоўны дзень у аддзелены пачынаецца а палове васьмай, калі прывозяць пошту. Паштальёны выходзяць разнасіць яе ў 10 раніцы і робяць гэта да 16 гадзін.

Кожную раніцу ў аддзяленне прыходзяць і прадстаўнікі рэдакцый (АПС абслугоўвае амаль паўтара дзесятка перыядычных выданняў), каб забраць прызначаную для іх

карэспандэнцыю. Сюды ж прыносяць і адказы на лісты чытачоў.

Цяпер працы з рэдакцыйнай поштай крыху паменела, а былі часы, калі на адрас кожнай газеты прыходзіла па мяккі лістоў! — узгадвае начальнік аддзялення. На пытанне, як можна было працоўваць такія вялікія аб'ёмы, Людміла Аляксееўна ўсміхаецца: пошту працвай не спалохаеш! Як і ўсялякімі прыёмамі, напрыклад, лічба 13, якой нумаруецца аддзяленне, нікога тут не засмуцае. Праўда, прызнаецца начальнік аддзялення, здараліся выпадкі, звязаныя з рэдакцыйнымі пасылкамі, што нават у звычайных да многага паштавікоў выклікалі здзіўленне.

Адна з газет праводзіла конкурс на сельскагаспадарчую тэматыку — «Велікан на градцы». І ўсё лета на яе адрас прыходзілі

пасылкі з гэтымі «веліканамі» — гарбузамі, кабакамі і ішыай гароднінай салідных памераў. Ці варта казаць, што ў дарозе гэта ўсё даспявала, разлівалася пахамі...

А яшчэ, гаворыць Людміла Частнова, нярэдка ў аддзяленне паступаюць лісты ад чытачоў з подпісам на канверце: «Мінск, Хмяльніцкага, 10а. Рэдактару». І добра, калі хаця б прозвішча рэдактара ўказана — тады, прынамсі, можна даведацца, у якію з газет перадаваць ліст. Калі не, такія пісьмы даводзіцца вяртаць назад. Так што, паважаны чытачы, майце на ўвазе: калі пішаце, абавязкова правільна пазначайце адрас, назву выдання і імя атрымальніка — тады ваша пасланне абавязкова дойдзе да адрасата.

Сёння некаторыя сумняваюцца ў перспектывынасці і друкаваных газет і класічнай пошты — маўляў, каму гэтыя трыба пры сучасных тэхналогіях. І ўсё ж толькі гартваючы папярочную газету можна адчуць, фігуральна кажучы, яе душу і ў прамым сэнсе дакарэнна да той працы, якую ўклалі ў яе стваральнікі. Гэтак жа і з поштай — не ўсё магчыма даслаць адрасату ў электронным выглядзе. Асабліва цяпер, калі павялічылася колькасць адраўленнай тавару, заказаных у інтэрнэт-крамах. У нашы дні пераважная большасць кліентаў атрымлівае «па пошце» адзенне і прадметы побыту. «А калі распаўся Саветскі Саюз, — успамінае Людміла Аляксееўна, — і многія паз'яджалі за мяжу (у ШВА, Ізраіль), родныя дасылалі ім з Беларусі... кнігі». Вольны так з цягам часу мяняюцца каштоўнасці...

Дзіяна СЕРАДЗЮК

Бліжэй да людзей

СУЦЭЛЬНЫ КАМФОРТ

Той, хто карыстаецца паштовай поштай, не можа не заўважыць, што яе работнікі пастаянна працуюць над палепшэннем якасці абслугоўвання, укараненнем новых паслуг.

Наш галоўны прынцып — імкненне папярэдыць патрэбы свайх кліентаў, — кажа дырэктар Мінскага філіяла РУП «Белпошта» Жанна ШАБЕКА. Для прасоўвання менавіта беларускіх тавараў створана першая інтэрнэт-пляцоўка shop.belpost.by, дзе размешчаны спіс прадукцый аічынных вытворцаў. Безумоўна, тут прадстаўлены тавары вытворцаў і Мінскай вобласці.

Нашы партнёры — не толькі вядомыя брэндзі, але і індывідуальныя прадпрыемствы, маляў прадпрыемствы.

Сёння пошта ўвогуле прапануе вялікі комплекс электронных паслуг, у Рэспубліцы Беларусь працуе праграма па іх развіцці. Асноўная мэта яе — забеспячэнне магчымасці атрымання інфармацыі ў любых населеных пунктах краіны. Прадпрыемства паштовай сувязі з'яўляюцца пасярэднікам па аказанні такіх паслуг шляхам агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы. І цяпер у цэнтральных аддзяленнях паштовай сувязі можна атрымаць інфармацыю пра існуючыя маёмасныя правы і абмежаванні. Напрыклад, на зямельны ўчастак, капітальнае збудаванне, незавяршанае закансерваванае будаўніцтва, ізаляваныя памішканні. Яшчэ адна паслуга — «Электронная марка». Выгада яе ў тым, што можна, не выходзячы з офіса ці дома, аплациць перасылку прос-

тай і заказнай пісьмовай карэспандэнцыі праз гэту сістэму.

«Электронная марка» — знак паштовай аплаты, які нааносіцца на адраўленне замест маркі. На бываецца яна дыстанцыйна праз інтэрнэт і раздрукоўваецца на канверце (лісце паперы) з дапамогай стандартных праграмных сродкаў непасрэдна ў офісе або на хатнім камп'ютары. Для афармлення заказу неабходна зарэгістравацца ў адпаведнай сістэме.

Паколькі маецца разгалінаваная сетка аддзяленняў паштовай сувязі, дастатковае колькасць транспарту, развіваюцца і лагістычныя паслугі (па шляху POST-transit), не застаюцца без увагі і жыхары сельскіх населеных пунктаў, якім сумесна з бытавой службай (КБА) прапануваецца шырокі пералік паслуг. Распрацоўваюцца бонусы і зніжкі для кліентаў. Ды і ўвогуле пошта мае паслугі на любы густ, для кожнага жыхара. Чакаем вас у аддзяленнях паштовай сувязі, — запрашае Жанна Шабэка.

Тацяна ЛАЗОУСКАЯ

Новыя формы

Сярод паслуг, якія сёння актыўна развіваюцца магільніцы паштавікі, — інфармацыйныя паслугі і інтэрнэт-гандаль.

Мы з'яўляемся пасярэднікам: перадаем інфармацыю з дзяржаўных інфармацыйных рэсурсаў, — кажа намеснік дырэктара Магілёўскага філіяла РУП «Белпошта» Галіна МАРЧАНКА. Сёння мы прапануем авесткі з адзінага дзяржаўнага рэгістра па нерухомай маёмасці, праваю на яе і здзелак з ёй — па правах на зямельныя ўчасткі, пра капітальныя буднікі, незавяршанае будаўніцтва, ізаляваныя памішканні, а таксама авесткі з Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь па наяўнасці запавязанасці. Паслугаў могуць карыстацца як фізічныя асобы, так і юрыдычныя.

ДА КЛІЕНТА — ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

Яе ў Магілёўскай вобласці аказваюць 23 аддзелены сувязі — усё цэнтральныя ў райцэнтрах і тры ў Магілёве — №№30, 8 і 2. Інфармацыя з рэгістра каштуе 42 200 рублёў, па запавязанасці 24 200. Але трэба мець на ўвазе, што атрымаць авесткі па запавязанасці можна толькі пры прад'яўленні пашпарта або даверанасці (калі даведка бярэцца на іншую асобу). Алгарытм заказу вельмі прасты: пішацца заява, адраўляецца заплат у адзіную базу авестак, і амаль адразу ж прыходзіць адказ. Летась паслуга аказвалася толькі ў Магілёве, а сёлета падключылі і райцэнтры.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

З КАРАЛЕЎСКАЙ ПУНКТУАЛЬНАСЦЮ

Віцебшчына стала першапраходцам у арганізацыі мабільнай пошты. Апошняя — на колах — прыязджае ў населеныя пункты, дзе раней працавалі стацыянарныя аддзяленны сувязі, у самыя далёкія вёскі.

Перасоўныя паштовыя аддзелены дзейнічаюць амаль ва ўсіх раёнах Віцебскай вобласці. На сёння можна канстатаваць, што эксперымент сябе апраўдаў. У прынцыпе, пошта на колах адрозніваецца ад звычайнай толькі тым, што ў першую нельга ўвайсці. А ўсё астатняе — калі ласка. Можна атрымліваць перыёдыку, аплациць за карыстанне мабільнай сувяззю ды ішыя паслугі, пагашаць крэдыты... Пры гэтым аплата бярэцца не толькі наяўнымі грашыма, але і з плацежных банкаховых карткаў. Многія нашы кліенты, якія жывуць у маленых вёсках, заўважылі, што мабільная пошта прыязджае проста з каралеўскай пунктуальнасцю і літаральна да хаты. Дрэннае надвор'е таксама не перашкода. Акрамя паштовых паслуг, у нас проста з колаў можна ку-

піць розныя харчовыя і нехарчовыя тавары. А калі іх няма ў наяўнасці, можна зрабіць заказ, — распаўвадае Кацярына ЗІНКЕВІЧ, намеснік дырэктара Віцебскага філіяла рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белпошта».

Яна падкрэслівае, што ўсе ньюансы кшталту графіка прывезду аўто, часу знаходжання пошты ў вёсцы і нават месца прыпынку, загадзя ўзгадняюцца з вяскоўцамі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Філатэліст «ЭЛЬБРУС» З БАТАНІЧНА

ПРЫЯРЫТЭТЫ — ЗА ГАНДЛЕМ І ІНВЕСТЫЦЫЙНЫМ СУПРАЦОЎНІЦТВАМ

Госць «Звязды» — Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Сербіі Уладзімір ЧУШАУ. Гутарка з ім супала з маючым ардыцыі візітам у Беларусь Старшыні Народнай Скупшчыны Сербіі Маі Гойкавіч.

— У найбліжэйшы час запланаваны візіт кіраўніка парламента Сербіі ў Беларусь. Што, на ваш погляд, сербскі бок чакае ад гэтага візіту?

— Візіт Маі Гойкавіч, Старшыні Народнай Скупшчыны Сербіі, як называецца сербскі парламент, з'явіцца лагічным працягам двухбаковага дыялогу на вышэйшым і высокім узроўнях. У 2013—2014 гадах адбыліся афіцыйныя візіты кіраўнікоў дзяржаў і міністраў замежных спраў нашых краін.

Надышоў час і для сустрэч старшыняў парламентаў, што будзе азначаць павышэнне узроўню ўжо існуючага міжпарламенцкага дыялогу.

Хачу адзначыць, што гэта першы ў гісторыі беларуска-сербскіх адносін візіт на узроўні спікера парламента.

Думаю, што сербскі бок, як і беларускі, чакае ад гэтага візіту важнага імпульсу для актывізацыі і далейшага развіцця кантактаў і ўзаемадзеяння дэпутатаў Беларусі і Сербіі для павышэння эфектыўнасці супрацоўніцтва вышэйшых заканадаўчых органаў. Абмен досведам заканадаўчасці будзе садзейнічаць павышэнню якасці законаў, якія прымаюцца, а вопыт міжнародных сувязяў у розных інтэграцыйных утварэннях паслужыць лепшаму паразуменню паміж народнымі выбарнікамі нашых дзяржаўных краін.

— Беларусь апошнім часам зрабіла мноства дастаткова эфектыўных крокаў па пашырэнні кантактаў з Еўропай. Якое месца Сербіі ў гэтых працэсах?

— Сербія з'яўляецца кандыдатам у члены Еўрасаюза, і яе натуральным жаданнем з'яўляецца хутчэйшае ўступленне ў гэтае міждзяржаўнае ўтварэнне. Становішча Сербіі як кандыдата дастаткова ўразлівае. Яна залежыць не толькі ад пазіцыі Еўракамісіі і іншых інстытутаў ЕС, але і ад меркавання асобных дзяржаў — членаў Еўрасаюза.

Бялград прыняў на сябе шэраг абавязальстваў, у тым ліку ўгаданыя сваё знешняе палітыку з ЕС. Аднак Сербія хоць і вымушана далучыцца да аднабаковых абмежавальных мер Еўрасаюза ў дачыненні да Беларусі, але на практыцы робіць выключэнні з гэтых абмежаванняў. Прэзідэнт Сербіі Таміслаў Нікаліч шчыра стараецца падтрымліваць і пашырэнне кантактаў з нашай краінай, у сакавіку 2013 года ён нанёс афіцыйны візіт у Беларусь і прыняў з візітам у адзак кіраўніка беларускай дзяржавы ў Бялградзе ў чэрвені мінулага года.

У кантактах з прадстаўнікамі Еўрасаюза нашы сербскія сябры выступаюць за развіццё ўзаемавыгадных адносін з Беларуссю. Гэтую лінію Сербія праводзіць і на пляцоўцы АБСЕ, дзе старшыня сёлетняга Парламентскай лініі Сербія з'яўляецца назіральнікам у АДКБ. Спадзяюся, што візіт спадарыні Маі Гойкавіч паслужыць прыкладам і сігналам для развіцця супрацоўніцтва з Беларуссю іншым еўрапейскім парламентам і дэпутатам.

— У Беларусі і Сербіі багатыя гістарычныя, культурныя тасакі. Мы пра гэта ўжо размаўлялі ў адным з вашых інтэр'ю «Звяздзе»... Што сёння складае прыярытэт у адносінах з Сербіяй?

— Безумоўна, прыярытэт складае гандаль, вытворчая кааперацыя, інвестыцыйнае супрацоўніцтва. За апошнія 5 гадоў беларускі экспарт у Сербію вырас у 4,5 раз, таксама павялічыліся і таваразварот, што сведчыць аб збалансаванасці і двухбаковага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, якое носіць, такім чынам, узаемавыгадны характар.

У беларускім экспарте Сербія перамясцілася з 45-га на 25-е месца па выніках мінулага года, што пераканаўча сведчыць аб праведзенай апрацоўцы.

Тут задзейнічаны такія інструменты, як міжкурадавая беларуска-сербская камісія па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве, 8-е пасяджэнне якой праведзена ў лютым г.г. у Бялградзе, дзелавы савет гандлёва-прамысловых палат, працоўныя групы па транспарце і сельскай гаспадарцы, а таксама міжкурадавая змяшаная камісія па навукова-тэхнічным супрацоўніцтве.

Сербскія інвестары і прадпрыемствы рэалізуюць у Беларусі шэраг інвестыцыйных праектаў, у сталіцы гэта «Маяк Мінска» і «Мінск-Мір». Беларускі інвестар працяляе цікавацца да праекта ў Сербіі з прадпрыемствам па выпуску аўтакампанентаў «Петар Драпшынь».

Бязвізавы рэжым і рэжым свабоднага гандлю паміж нашымі краінамі, безумоўна, спрыяюць дасягненню станючых вынікаў супрацоўніцтва.

— Напрыклад, у адносінах Беларусі з Кітаем, а раней — з Расіяй, вялікую ролю адыгрывае міжрэгіянальнае супрацоўніцтва. Ці ройбіцца штосьці ў гэтым плане ў астанках Беларусі і Сербіі?

— Вядома, трэба ўлічваць і Сербія — невялікая краіна з насельніцтвам каля 7 мільёнаў чалавек (не лічычы аўтаномнага края Косава і М'ятохі), яе рэгіён не моцны параўнаўча з расійскімі або кітайскімі па маштабе і патэнцыяле супрацоўніцтва. Акрамя гэтага, Сербія — унітарная краіна, і сербскія раёны і гарады не маюць столькі наўнамоцтваў, колькі яны маюць у федэратыўных дзяржавах. Акрамя гэтага, у сербскага боку нярэдка прысутнічае і некатора адчуваецца да развіцця міжрэгіянальнага супрацоўніцтва, звязаннага з бопам ад аддзялення Косава і М'ятохі, супраць якога Сербія змагаецца, у тым ліку пры падтрымцы Беларусі і іншых краін СНД, Еўропы і свету.

Між тым у апошнія гады ўдалося актывізаваць супрацоўніцтва паміж цэлым шэрагам рэгіёнаў Беларусі і Сербіі. Наладжаны і развіваюцца кантакты ў фармаце партнёрскіх і апрабачскіх сувязяў паміж гарадамі Мінск і Бялград, Магілёў і Крагувац, Гомель і Новы Сад, Гродна і Кралёва, Барысаў і Пажарэвац, Заслаўе і Топала, Баранавічы і Чачак, паміж Нясвіжскім раёнам і абшчынай Земаў. Падпісаны дагавор паміж Мінскім аддзяленнем БелГПП і ГПП Ваяводзіны.

Гарады-партнёры абмяняюцца дэлегацыямі дзелавых колаў і адміністрацый, арганізуюць выступленні творчых калектываў. Узаемадзейнічаюць гандлёва-прамысловыя палаты.

Думаю, лагічным крокам наперад было б фарміраванне ў будучыні Асацыяцыі народных і партнёрскіх гарадоў Беларусі і Сербіі.

На перспектыву прапрацоўваецца магчымасць падпісання пагадненняў аб супрацоўніцтве паміж Віцебскам і Нішам, Брэстам і Субоціцай, Бабыружам і Крушувцам, Палацкам і Срэжскай Мітравіцай, Маладзечнам і Вальевам, Салігорскам і Ягодзінай, Жлобінам і Смядзеравам.

Мазыром і Вршоцам, а таксама Гомельскай вобласцю і Аўтаномным краем Ваяводзіна.

Акрамя таго, хачу адзначыць, што нацыянальныя акадэміі навук і ўніверсітэты дзювох краін звязаныя зараз пагадненнямі аб супрацоўніцтве.

Важным вынікам дзейнасці пасольства стала таксама тое, што пачалі працу ганаровыя консулы Рэспублікі Беларусь у г. Бялградзе (Драгамір Карыч), Аўтаномным краі Ваяводзіна (Драгалог Швоян), Шумадзііскім рэгіёне (Зоран Вулавіч).

— А якія культуралагічныя праекты ў планах беларускага пасольства ў Сербіі?

— У найбліжэйшых планах пасольства — арганізацыя сумесна з сербскімі партнёрамі з Усеславянскага літаратурнага саюза мерапрыемства, прысвечанага беларускай пазізі з акцэнтам на кнігу «Анталогія беларускай пазізі» на сербскай мове, складзеную прафесарам БДУ Іванам Чаротам, які з'яўляецца членам Сербскай акадэміі навук і мастацтваў.

Дарэчы, па ініцыятыве пасольства Усеславянскі літаратурны саюз падпісаў дагавор аб супрацоўніцтве з Саюзам пісьменнікаў Беларусі. Беларускія мастакі штогод удзельнічаюць у традыцыйных пленэрах у Сербіі. Пры падтрымцы пасольства рыхтуецца да падпісання дагавор аб супрацоўніцтве нацыянальных інфармагенцтваў — БелТА і ТАНІОГ, розныя каналы беларускага тэлебачання — частка гасці ў Сербіі, а сербы ўжо сталі традыцыйнымі удзельнікамі мінскіх медыяфорумаў, фестываляў «Славянскі базар», «Лістапад», «Сожскі карагод».

На восень намечана экспазіцыя ў Сербіі беларускай фотавыставы, прысвечанай нашаму ўдзелу ў Першай сусветнай вайне. У нас яшчэ пакуль мала ведаюць і пішуць пра гэту вайну, мабыць, у сувязі з некаторымі блючымі ўспамінамі аб тым, як яна скончылася, — аднятай перамогай, крахам Расійскай імперыі, Брэсцкім мірам са стратай часткі тэрыторыі. Сербы, наадварот, ганарыцца Першай сусветнай вайной, па пераможным выніках якой было створана Каралеўства Югаславія, праводзяць шмат памятных мерапрыемстваў з нагоды 100-годдзя з пачатку вайны. Думаю, што выстава «Беларусь у Першай сусветнай вайне» прыцягне ўвагу сербскай грамадскасці.

У планах пасольства — арганізаваць сумесна з Нацыянальнай бібліятэкай Сербіі акцыю «100 кніг Беларусі для Сербіі». Магчыма, мы яе прымяркуем да штогадовай найбуйнейшай на Балканах Міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу ў Бялградзе ў кастрычніку, якая сёлетня будзе юбілейнай — 60-й. Упэўнены, што Беларусь будзе годна на ёй прадстаўлена.

Акрамя іншага, прапрацоўваем пытанні ўдзелу нашых прадстаўнікоў у 55-м Міжнародным фестывалі трубачоў у Гучы, а таксама беларускага калектыву ў 46-м Міжнародным дзіцячым фестывалі «Радасць Еўропы» ў Бялградзе.

Прыемна адзначыць, што сумеснымі намаганнямі пакладзены пачатак супрацоўніцтву акадэміі МУС і ваенных акадэміяў Беларусі і Сербіі.

У год 70-годдзя Вялікай Перамогі пасольствам праведзена некалькі юбілейных мерапрыемстваў, а таксама з выкарыстаннем спіса Міністэрства абароны Беларусі ідэнтыфікаваны пахаваны ў Бялградзе трох саветскіх воінаў — выхадцаў з Беларусі, якія па-геройску загінулі пры вызваленні Югаславіі. Хацелі бы скарыстацца выпадкамі і звярнуцца са старонак газеты з просьбай адгукнуцца да сваякоў радавога Цімафеева Асіпаў Аляксандра, ураджэнца г. Віцебска; лейтэнанта Асіпаўскага Аляксандра Міхайлавіча, ураджэнца г. Орша; старшага лейтэнанта Саламаха Дзмітрыя Ільіча, ураджэнца Бярэзкага сельсавета Палацкага раёна (на мемарыяле пазначана званне капітана). Заўважу, што сваімі палегла ў баі за вызваленне Бялграда беларускае капітана А.П. Дуброўскага ўжо двойчы наведвалі Сербію.

Я вельмі ўдзячны газеце і Выдавецкаму дому «Звязда» за пастаянны інтарэс да будучы беларускай дыпламатыі, а таксама да Сербіі. Спадзяюся, што і надалей ваша аўтарытэтная выданне будзе публікаваць матэрыялы пра гэту славянскую праваслаўную краіну, з якой у нас ёсць шмат агульнага, і пра пашырэнне ў ёй беларускай прысутнасці.

Гутарыў Кірыл ЛАДУЦЬКА.

Бялград—Мінск.

Адрасы дабрачыннасці

Фотаздымак падлеткаў каля акон з кратамі не сведчыць пра тое, што іх лёс складаецца добра. Нават калі гэтыя крата выкаваныя памастацку, як у прыёмніку-размеркавальніку для няпоўнагадоваў УУС Мінаблвыканкама. Але ёсць на фотаздымку і добры знак надзеі: падлеткі, якія часова знаходзяцца ў гэтых сценах, не засталіся сам-насам са сваімі зусім не дзіцячымі жыццёвымі праблемамі.

Фотаздымак зроблены днямі ў час, калі да сельніцкага размеркавальніка прыехалі прадстаўнікі Беларускай праваслаўнай царквы і аб'яднанай прафсаюзнай арганізацыі Міністэрства ўнутраных спраў. Размова дарослых гасцей з юнымі насельнікамі гэтай строгай установы атрымалася ўзаемна шчырай. Пра ўсё, што было з падлеткамі раней, дарослыя далікатна не дапытваліся (каму трэба — той ужо ведае), а воль яны жыць далей — абмяркоўвалі ажыўлена. Працядыякан Яраслаў Блізюк прывёў прыклады, як аднагодкі суразмоўцаў займаюцца ў праваслаўнай нядзельнай школе, якой ён кіруе, захоплены ўдзельнічаюць у выступленнях аматарскага тэатра, ладзяць цікавыя экскурсіі.

Старшыня аб'яднанай прафсаюзнай арганізацыі МУС Святлана ХУРС расказала, як яе калегі збіралі для падлеткаў падарункі — спагадліва дзяліліся хатнім дзіцячым адзеннем, прыносілі сшыткі, калерыярыя алоўкі, кнігі. Адна супрацоўніца нават вырашыла перадаць у размеркавальнік неаблугу швейную машынку. Маўляў, трапляюць жа ў тыя сцены часам і дзіцячкі — няхай сабе практыкуюцца.

Асобна трэба дадаць, што Дэпартамент выканання пакаранняў таксама прыняў ўдзел у гэтай дабрачыннай акцыі — выдаткаваў грошы, за якія для падлеткаў у размеркавальніку набылі рэчы першай неабходнасці.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара.

«ФРАНЦЫСК СКАРЫНА І ЯГО ЧАС»

Дзе шукаць новае?..

Скарына — асоба надзвычай велічкая, якая мае выключнае значэнне не толькі для нашай гісторыі, але і сучаснасці. Распаўшы першым кнігадрукаванне на ўсходнеславянскіх землях, ён дазволіў нам апынуцца ў гэтай справе наперадзе многіх суседніх краін. Павялічыўшы адукацыйныя магчымасці простых людзей, ён імкнуўся наблізіць іх таксама і да Бога — невыпадкова першым надрукаванымі ў нас кнігамі сталі тэксты Свяшчэннага Пісання.

Крыху спраціўшы мову, ён зрабіў гэтыя кнігі больш прывабнымі для чытання, тым самым пашыраючы асвету на нашых землях. Уладзімір Караткевіч пісаў: «Подзвіг Францыска Скарыны дагэтуль не ацэнены. Не ацэнены таму, што мы погасту глядзім на яго эпоху вачамі сённяшняга дня, забываючыся часам зірнуць на яе вачамі сучасніка Скарыны. Зірнуць на яе знутры, нібы сам жыўшы ў тыя часы, і многае, што для нас цяпер рэч натуральная, усмактае ледзь не з малаком маці, само сабой зразумелае — для цябе яшчэ цёмны лес...» Сапраўды, нам цяжка ўявіць, што такое быць першым — першадрукаром, першым асветнікам, першым сярод хрысціянін, што цяпер стаіць па-над канфесіямі...

Падзяліцца сваімі напрацоўкамі па даследаванні жыцця і дзейнасці Францыска Скарыны на VI Міжнародным кангрэсе беларусістаў з'ехаліся даследчыкі не толькі з Беларусі, але і Расіі, Украіны, Польшчы, Англіі. На «круглым stole», арганізаваным з гэтай нагоды, гучалі смелыя думкі, прапановы, абдыліліся спрэчкі — атмасфера падагравалася і тым, што да святкавання 500-годдзя ўсходнеславянскага кнігадрукавання, распачатага Скарынам, засталася ўжо менш за два гады.

ПРАЎДУ АДКРЫЮЦЬ АРХІВЫ

Вяртаючыся да пасяджэння, можна адзначыць, што для асабліва цікаўных там прагучалі ўказанні на тое, дзе можна шукаць магчымых новаўзвесткі пра першадрукара.

Прафесар, ганаровы старшыня Міжнароднага асацыяцыяў Беларускай Адам МАЛЬДЗІС раздаў сваёасабліва «заданні» навукоўцам і даследчыкам. Па-першае, пашукаць звесткі пра Скарыну ў архівах Санкт-Пецярбурга, бо туды ў 1830-я гады, ліквідуючы каталіцкі ордэн у Палацку, маглі вывезці дакументы, звязаныя з ім. Па-другое, пацвердзіць гіпотэзу паходжання рускага першадрукара Івана Фёдарова (магчыма, паслядоўніка Скарыны) з Вілейшчыны. Праціц святло на гэта пытанне маглі б дапамагчы росшукі ў архіве Кракаўскага ўніверсітэта, бо там, аказваецца, вучыўся Фёдару. Даследаваць гэтае пытанне Мальдзіс прапанаваў асобна аўтарцы гэтага артыкула (да 19 сакавіка 2013 года «Звязда» ўжо пісала пра верагоднасць таго, што рускі першадрукар паходзіў з Вілейшчыны).

Для Скарыны ідэя хрысціянства была вышэйшай за канфесійнае размежаванне.

Фігура Скарыны настолькі загадкавая, што вялікую цікавасць выклікае не толькі яго жыццё, але і абставіны смерці. Вымушаны пакінуць Радзіму, апошні спачыў ён, верагодна, знайшоў у Празе. Аднак ні дакладная дата смерці, ні месца пахавання дагэтуль не вядомы. Магчыма, знайці гэтыя звесткі дапамогуць архівы Ватыкана. Навукоўцы, што валодаюць італьянскай і лацінскай мовамі, маглі б звярнуцца туды і пашукаць новыя звесткі пра Скарыну.

«НА МОВАХ НАРОДАЎ СВЕТУ»

Спадчына, пакінутая першадрукаром, актыўна пераасоўваецца і сёння, значоўна ўваабленне ў новых выданнях. На «круглым stole» першадрукара распавядаў сваю перакладчыцкую і выдавецкую дзейнасць, найперш думаючы аб практычным выкарыстанні сваёй працы праваслаўнымі вернікамі Вялікага Княства Літоўскага — Кіеўскай праваслаўнай мітраполіі. Бо толькі праваслаўныя карысталіся кірылічным шрыфтам і ўжывалі царкоўнаславянскую мову (або мясцовы ўзор царкоўнаславянскай мовы) у службах.

У той жа час даследчык, пратэстанцкі святар з Мінска Антоній Бокун у артыкуле «Гісторыя перакладу Бібліі на беларускую мову» адзначае: «Уніяцкі мітрапаліт Антоній Сялява назваў Скарыну «ера-тыком гусітам», а выдзённю імі Біблію разглядаў як пачатак Рафармавання ў Вялікім Княстве Літоўскім». Ён таксама дадае, што царкоўна-славянская мова выкарыстоўвалася як найбольш звыклая для чытача. А беларускі навуковец канца 60-х гадоў XX стагоддзя Аркадзь Жураўскі ўдакладняе, што мова перакладу Скарыны з'яўляецца пераходнай ад класічнай царкоўнаславянскай да старабеларускай.

ДОКТАР СІМАНС ВЕДАЎ ПРА БЕЛАРУСЬ

Аказваецца, даследаваннямі дзейнасці беларускага першадрукара актыўна займаўся і вядомы заходнеўрапейскі навуковец XX стагоддзя доктар Джон Сіманс. Пра гэта паведамілі расійскія навукоўцы — кандыдат філалагічных навук Расійскай акадэміі навук Ларыса ШЧАВІНСКАЯ і акадэмік Дзяржаўнай акадэміі славянскай культуры Юрый ЛАБЫНЦАЎ.

Джон Сіманс працаваў у Оксфардскім універсітэце, быў актыўным прапагандыстам ведаў пра ўсходніх славян у Заходнім свеце. Яго артыкулы часта з'яўляліся ў вядомым на той час славянстычным часопісе «Oxford Slavonic Papers», у тым ліку прысвечаным гісторыі беларускага кнігадрукавання. Наша краіна яму была цікавая тым, што менавіта адсюль паходзіў усходнеславянскі першадрукар. Юрый Лабынцаў адзначаў:

Фігура Скарыны настолькі загадкавая, што вялікую цікавасць выклікае не толькі яго жыццё, але і абставіны смерці... Аднак ні дакладная дата смерці, ні месца пахавання дагэтуль не вядомы.

— Першая буіная праца Сіманса, у якой гаворка ішла пра цэлы шэраг невядомых беларускіх старадрукаваных кірылічных выданняў, з'явілася ў 1951 годзе. У публікацыі падрабязна характарызуецца некалькі вучэбных беларускіх кніг, у асноўным віленскага друку XVI — першай паловы XVII стагоддзя, у тым ліку вукавыя, граматыкі. Асабліва інтарэс уяўляе «Часасловец». Па сутнасці, гэта загадкавае выданне трэцій чвэрці XVI стагоддзя, у якім выкарыстаны не толькі шрыфты, але і ініцыялы Францішка Скарыны. Цяпер у свеце налічваецца 3 экзэмпляры гэтага выдання, але мы па-ранейшаму мала што можам дадаць пра абставіны яго выхаду ў свет. Для спецыялістаў застаюцца загадкавымі і

Тэхналогіі

Інтэлектуальныя пасведчанні для разумных людзей

Цырымонія падпісання пагаднення аб выпуску першай партыі інтэлектуальных пасведчанняў для супрацоўнікаў прайшла ў Бялзджруніверсітэце. Яно распрацавана спецыялістамі БДУ, Белінвестбанка і групай беларускіх прыватных кампаній на аснове міжнароднай плацежнай карткі Master Card.

Інтэлектуальныя пасведчанне ўяўляе з сябе пластыкавую картку, на якую наносяцца фатаграфія і тэкст, якія ідэнтыфікуюць супрацоўніка візуальна. На кантактным мікрачыпе запісваюцца плацежны дадатка і дадатка электроннага лічбавага подпісу. Картка таксама змяшчае бескантактавы чып для радыёчастотнай ідэнтыфікацыі (RFID-пазнака).

Пасведчанне будзе выкарыстоўвацца як зарплатная банкаўская картка, з дапамогай якой можна ачышчаюць плацежы ў нашай краіне і за мяжой. А электронным лічбавым подпісам можна скарыстацца ў сістэме электроннага дакументазаварту БДУ.

Радыёчастотная ідэнтыфікацыя выкарыстоўваецца ў БДУ з 2003 года ва ўнутрыўніверсітэцкіх інфармацыйных сістэмах, для арганізацыі прапускатнай сістэмы і размежавання доступу ў памяшканні. Тады ў БДУ быў укаранены першы ў Беларусі інтэлектуальны студэнцкі білет на аснове высокіх тэхналогій.

Распрацоўка інтэлектуальнага пасведчання супрацоўніка БДУ — чарговы плітоны праект вядучай ВДУ краіны ў галіне ідэнтыфікацыі і аўтэнтыфікацыі фізічных асоб. Інтэлектуальнае пасведчанне супрацоўніка БДУ распрацоўвалася на прычылах дзяржаўна-прыватнага партнёрства, што дазволіла рэалізаваць праект у кароткіх тэрмінах і не запатрабавала фінансавых выдаткаў з боку дзяржавы. Гэта адзін з першых прыкладаў эфектыўнага выкарыстання дзяржаўна-прыватнага партнёрства ў сферы высокіх тэхналогій.

Даследны ўзор пасведчання быў адзначаны дыпламам на міжнародным спецыялізаваным форуме па тэмакамунікацыях, інфармацыйных і банкаўскіх тэхналогіях «ТІВО-2014».

Першыя 100 пасведчанняў супрацоўнікаў БДУ атрымаюць ужо ў гэтым месяцы. А ў новым навуковым годзе плануецца пачаць масавае выкарыстанне новых дакументаў, якія з'яўляюцца носьбітамі электроннага лічбавага подпісу, што паскорыць працэс зацвярджэння вучэбнай дакументацыі.

Надзея НІКАЛАЕВА

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОБЩЕСТВЕННОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ «ФУТБОЛЬНЫЙ КЛУБ «ДИНАМО-БРЕСТ» ЕДИНЫМ ЛОТОМ			
Номер лота	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Размер задатка, бел. руб.
Лот №1	Объекты недвижимого имущества, расположенные по адресу: Брестская область, г. Брест, ул. Леваневского, д. 7, на земельном участке пл. 0,1821 га кадастровый номер 140100000, 140100122: <ul style="list-style-type: none"> - Капитальное строение (инв. № 100/С-392), административно-хозяйственное здание, общей площадью 631,8 м²; - Капитальное строение (инв. № 100/С-397), здание специализированного автомобильного транспорта, общ. пл. 77 м²; - Водопроводная сеть, инв. № 89, протяженность 15,6 м.п.; - Тепловая сеть, инв. № 88, протяженность 58 м.п.; - Канализационная сеть, инв. № 90, протяженность 15,6 м.п.; - Сеть электроснабжения, инв. № 91, протяженность 82 м.п.; - Покрытие асфальтобетонное, инв. № 80, общ. пл. 896 м²; - Забор кирпичный, инвентарный номер 81, длина 26,9 м; - Забор кирпичный, инв. № 82, длина 75,8 м; - Ворота металлические, инв. № 84, длина 4,85 м, высота 2 м; - Ворота металлические, инв. № 85, длина 4,85 м, высота 2 м; - Забор деревянный, инв. № 82, длина 23 м. 	13 395 243 039	669 762 152
Местонахождение объекта	Брестская область, г. Брест, ул. Леваневского, д. 7		
Права на земельный участок	Право постоянного пользования		
Условия продажи	Без условий		
Обременения	Нет		
Продавец (Балансодержатель)	Общественное объединение «Футбольный клуб Динамо-Брест»		
Организатор торгов	РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»		
Срок заключения договора купли-продажи	в течение 20-и рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	в соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с/д для перечисления задатка	р/с 3012105618108 руб.РБ в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску, код 153001369, УНП 102353509		
Аукцион состоится 08 июня 2015 г. в 11.00 по адресу: г.Брест, ул.Наганова, д.10, к.325 Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» БОУ	4. Юридическим лицам — нерезидентам Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представит		

Кінакрокі

ЗА СПРАВУ БЯРУЦА «ЗНАТАКІ»

Яны абяцаюць прадставіць пяць новых фільмаў ужо ў кастрычніку

Шмат кажуць пра стагнацыю беларускага кіно, пра адсутнасць новых фільмаў на міжнародных кінафестывалях, пра страту пакалення, якое магло б даць пляду таленавітых аўтараў, і гэтак далей. Усвядомішы жалівае становішча гэтай сферы, каманда «экспертаў» паспрабавала скааперываваць сілы дзеля таго, каб гэта змяніць. Вядома ж, да лепшага. Таму заснавалі каманду — Майстэрня сацыяльнага кіно — аб'ядлены пачатак праекта KINOSPRINT.

На арэну конкурсу выйшлі вядомыя дзеянні беларускага кінапрадзюсарства — прадзюсар «БелФільм Групу» Юрый Ігруса, прадзюсар New wave production Александр Левячук, сцэнарыст Андрэй Курэйчык, дырэктар Кінашколы-студыі Андрэй Палушану, дырэктар rental-кампаніі FIRST RENTAL Сяргей Якубоўскі і іншыя, а таксама арганізацыі, якія стаяць за некаторымі імямі (у якасці сузаснавальнікаў). Конкурс прапаноўвае маладым талентам тэму экалогіі, на якую ўдзельнікі павінны будзе стварыць ідэю, сінopsis, сцэнарыі і ўласна кароткаметражны фільм. Заяўкі на ўдзел ахвотныя могуць падаць да 29 чэрвеня (на сайце kinosprint.by), з іх экспэрты адбярэць дзесяць каманд, для якіх адкрыецца ўнікальная адукацыйная праграма — майстар-класы, кансультацыі дзеля падрыхтоўкі да пітчынгу. Абарона сваіх праектаў дзесяццю ўдзельнікамі адбудзецца 18 ліпеня, пасля чаго застаецца пяць каманд, якія атрымаюць магчымасць зняць фільмы ў «прасунуць думкі экаактывістаў з дапамогай кіно».

Генеральны прадзюсар «БелФільм Групу» Юрый Ігруса кажа, што неабходнасць вопытным людзям сабрацца разам, каб падтрымаць маладое кіно, наспела даўно: «Мы страцілі практычна цэлае пакаленне, і, каб не страціць будучыню, трэба ўжо сёння сур'ёзна займацца. Спадзяюся, што аб'яднанне маладзёнаў у гэтай сферы прывядзе да цікавых вынікаў, на гарызонце з'явіцца новыя імяны і іх работы. Маладым кінамагарафам трэба дапамагчы на ўсім шляху, у тым ліку прадзюсераў, прасоўваць фільмы. Я часта сутыкаюся з тымі, хто займаецца кароткім метражам і не мае сіл на другі фільм, таму што не адчувае вынікаў. У найлепшым выпадку карыцца трапляе на нейкіх фестывалях. А працтурхоўванне беларускага кіно — гэта сістэмная работа».

Сапраўды, каманда не збіраецца спыняцца на стварэнні фільмаў, якія будуць прадстаўлены публіцы ўжо ў кастрычніку і сярод якіх вызначыцца пераможца. На працягу года пасля прэзентацыі вынікаў будзе ажыццяўляцца работа па прасоўванні карцін на замежных кінафестывалях і закрытыя паказы.

Конкурс прапаноўвае маладым талентам тэму экалогіі, на якую ўдзельнікі павінны будзе стварыць ідэю, сінopsis, сцэнарыі і ўласна кароткаметражны фільм.

Галоўнае, што прапаноўвае KINOSPRINT маладым талентам (насамрэч узроставае абмежаванне дэкаду прыходзіць у праект проста не малодшым за васьмнаццаці гадоў), — гэта рэсурсы для стварэння свайго фільма (не грошы, але можна прыцягнуць дадатковых спонсараў), навучанне каманднай працы, куратарства вопытных спецыялістаў і свабода творчасці.

На апошняе я спадзяюся таксама, таму што жаданне зрабіць крок у выхаванні новага пакалення выбітых беларускіх кінематографістаў, першапачаткова абмяжоўваючы іх тэмай, падаецца сумніўным. Няхай і слова «экалогія» даволі шырокае. Такім жа чынам у гэтым годзе прайшоў конкурс у Міністэрстве культуры — названы тэмы, сацыяльная абумоўленасць, пітчынг. У гэты час у сталах ляжаць, магчыма, шыкоўныя ідэі, гатовыя сцэнарыі.

Канстанцін Варабей, старшыня аргкамітэта, намеснік дырэктара Майстэрня сацыяльнага кіно (нагадаваў, арганізацыя-заснавальніца праекта KINOSPRINT), кажа: «Як новая арганізацыя на беларускім кінарынку, Майстэрня ставіць сваёй мэтай развіццё сацыяльнага кіно і рэкламы, а мисія з'яўляецца аб'яднанне кінематографістаў дзеля таго, каб рухаць наш кінематограф разам. Без партнёраў у гэтай справе цяжка, таму праект з'яўляецца добрым прыкладам, які паказвае, як увесць беларускі рынак можа аб'яднацца для дапамогі маладому кіно».

І хоць ідэя гучыць дастаткова пафасна і саманадзейна, мы ўсё ж такі спадзяёмся на тое, што праект спрацуе. Наступны раз KINOSPRINT прагучыць на старонках газеты ў кастрычніку, калі мы зможам ацаніць вынікі.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

6

Юбілей

Мілагучнасць асабістага

Днямі паэт Васіль Зуёнак адзначыў 80-годдзе. І мы адзначым — разам з ім, але яго вершамі. Што можа сказаць пра паэта лепш, чым яго творы? У іх яго мудрасць і вера ў жыццё. У іх і радасць спасціжэння шляху: зямнога, але і бясконцага, жыццёва-чалавечага, але бязмежна-творчага. Шляху паэта, які атрымаў іскрынку таленту звыш і здолел зрабіць так, каб яна гарэла як мага даўжэй дзеля іншых. Таму што паэт, нават калі гаворыць пра тое, што дарогае ці бальш асабіста яму, піша наогул пра чалавека як пра істоту, якая на гэтым свеце шукае праўды, ісціны, любові, вечнасці праз свае справы. Васіль Зуёнак гаворыць тое, што адчувае, тымі словамі і на той мове, якая нібыта бласлаўная для паэзіі: сэнс узмацаецца і арганічна кладаецца на душу праз прыгажосць і мілагучнасць. Часам здаецца, што гэта сардэчная малітва. Вельмі асабістая. Але хто не захоча яе прамовіць за ім?

Васіль ЗУЁНАК

АДМАЎЛЕННЕ АД РАЮ

Стаміць дзень, пытаецца дарога:
— Куды, куды спяшаецца, нябога?

Як многа ўсіх — і ні душы найкола,
І ты — як на жніўі забыты колас:

Які самотны і які маўклівы,
Які бяздомны без жытнёвай нівы...

Асвён дзень схіляецца да ночы —
Даецца ён, каб зразумець аднойчы,

Як дорага жыццё на схіле веку,
Адпучнае небам чалавеку:

Адно імгненне, а ўжо рай бліжэй,
— Імгненне, што за вечнасць даражэй...

Усё зямное мне ўсявышняя сілай
Дарована, каб жыў я па-зямному,
Каб небыццё не страшыла

магінай,

Каб лёс мой роўны быў сабе
памому,
Каб у будзе памог не пакінуцца,
А ў радасці не гоісаць ачмурэла...

Адно б — з самім сабой

не размінуча

І верыць, што яшчэ не звачарэла.

Пылінка ў чалавечым акіненне —
Ды хто мой дух знявольць

у аброці?!

І толькі перад Богам пакаяння
Прыму ў сваёй грахоўнай адзінце.

УРОК

Зорныя Мядзведзіцы сярпамі
Даўнаюць постаць на юры.
Складаюць снапы гадоў тарпамі —
А жыццё не вывучыў на памяць...
Божачка, урок мне паўтары!..

Прэм'ера

СЯМЕЙНЫЯ ПАРТРЭТЫ, У ЯКІХ МОЖНА ПАЗНАЦЬ СЯБЕ

І ўбачыць каханне даўжынёй у пяцьдзясят гадоў

У апошнія дні мая Рускі драматычны тэатр імя Горкага прадставіў прэм'еру спектакля «Вечнасць на дваіх», створанага па раманах Джэзэфіны Лоўрэнс «Гадзі такія доўгія». Гэта гісторыя пра, здаецца, заўсёдня пытанні ўзаемаадносін унутры сям'і — бацькоў з дзецьмі і тых, хто і без кроўнага сваяцтва стаў найбліжэйшым для некага чалавекам. Напэўна, у справе апошніх пра свой удзел заўважэ Каханне, якое таксама прэзентуе на вечнае жыццё. І ў гэтым бачыцца адзіны сэнс назвы — гэты спектакль не пра «вечнае» ў высокім сэнсе слова, а пра вечныя праблемы, пастаяннае вяртанне да пункта адліку, што адмяняе прагрэс чалавечай душы, і пра вечнае каханне, якое ў момант стварэа гэты прагрэс лакальна. Рэжысёрам стаў Барыс Луцэнка, які шмат гадоў быў мастацкім кіраўніком Рускага тэатра.

Дзейных персанажаў можна падзяліць на дзве групы. Адабляем дваіх галоўных — гэта Барк і Люсі Купер, сужэнцы, у якіх за пяцьдзяці гадоў сумеснага жыцця, гадвання іх дзяцей і росту агульных даўгоў. У спектаклі іх іграюць Расціслаў Янкуўскі з Бэлай Масумян і Александр Брухаціц з Людмілай Былінскай. Іх вобразы асвятляюць сапраўдныя пацўці, бесперапынны і амаль аўтаматычны клопат адно пра аднаго, ужо ў першай сцэне прадэманстраваны цудоўныя адносіны, быццам пасля першага прызнання пад месяцам.

У вялікі сямейны дом з'яўджаюцца чачвёра дзяцей (яшчэ адна дачка застаецца «за кадрам») — яны становяцца другой групай персанажаў. Чым жа яны адметныя? Засяроджанасцю на сваім жыцці і сваіх праблемах, абьякаваасцю, нежаданнем аддаць своеасаблівы доўг бацькам.

Самае галоўнае, што гэты згаізм — здавалася б, бяскрыўдная якасць — становіцца крыніцай паўсюднага нараджэння болю і крываўды, пацўці адзіноты ў Барка і Люсі, якія ў сваю чаргу ўсё матэрыяльнае і нематэрыяльнае аддалі дзецям. Але гэта пасля.

Хутка раскрываецца нагода, з прычыны якой бацькі тэрмінова запрацілі дзяцей: банк збіраецца забраць у сваю ўласнасць сямейны дом, які быў закладзены пяць разоў (роўна столькі, колькі патрабавалася выдаткоўваць на навучанне дзяцей). Барку і Люсі няма дзе жыць (але ж яны маюць пяцёра дзяцей). Гэта навіна перапальне разважаны старэйшага Джорджа пра спадчыну і дае размове дыяметральна іншы накірунак. Дзеці здзіўляюцца, чаму бацькі не змаглі за ўсё жыццё назараці грошай на забяспечаную старасць і ўвогуле чаго яны хочуць? І тут цягнецца — «у маім доме праводзіцца спіртыйныя сеансы», ці «я ўсё выдаткоўвае на лекі», ці «я адна выхоўваю непаўналетнюю дачку».

У выніку, цаной глыбокага расчаравання з боку бацькоў і суролага асуджэння з боку гледача, сям'я дамовілася, што Джордж можа дапамагчы... але толькі аднаму. І пажадна, каб маці.

Далейшы падзеі — гэта, умоўна кажучы, хаджэнне па пакутах дваіх састарэлых людзей. Галоўнае, што яны бацькі і што ўяўляюцца яны з сабе дзве паловы аднаго цэлага, якія захавалі сваё каханне. То бок жылі пяцьдзяці гадоў, гадалі дзяцей, а нарэшце павінны разлучыцца праз тых жа дзяцей. Таму ўсе пяцёра выступаюць тут у першую чаргу не як родныя, а як катавальнікі і крыніцы своеасаблівага тэрору, хай гэта і гучна сказана.

Сустрэча ў фамільным доме: Барк з Люсі (пасярэдзіне) і чачвёра дзяцей — Эвелін, Джордж, Рычард і Нэлі.

Структура спектакля — ён доўжыцца тры гадзіны — як працавіты, амбіцёзны «гаспадар жыцця» Джордж і яго жонка Аніта, што ад нудоты і адсутнасці пастаяннага занятку прыдумала сабе захваленне спіртыйзмам. Быццам, пры справе.

Вось Эвелін і яе звычайнае замужжа з Леанарда — простым, сціплым, спакойным і прыязным да цесця чалавекам. Сям'я не лепшая, не горшая за іншыя, але, калі глядзіш на пастаянна незадаволенасць Эвелін, здаецца, што яе жаданні і мары не спраўдзіліся. А з прычыны яе історычнасці пакутуе муж, якога жыццё якраз задавальняе (задавальняла б).

Вось Нэлі, якая засталася без мужа, будзе сяброўка адносін са сваёй дачкой і чакае ад яе абсалютнай шчырасці. А калі ў гэтым з'яўляецца прарок, Нэлі без сумнення вівачыцца маці, якая ў гэты час жыве ў яе доме. Кожны прыклад — тыповы, у нейкім сэнсе саркастычны, заганы.

Але цэнтральнай лініяй, зразумела, застаецца вандроўанне Барка і Люсі, усё астатняе — дружнае, функцыянальнае персанажаў з'яўляецца стварэнне фону, асяроддзя і генерацыі абьякаваасці. Яны не ствараюць драм, не перажываюць страт, не церпяць выпрабаванняў. На іх пацўцях не засяроджваешся, не праікаешся, не спачуешся. Таму што з самага пачатку яны трапілі ў кола «грэшнікаў». Толькі Нэлі з пачатку дзяцей і «фону» чамусьці вываецца і трапляе ў сваю ўласную гісторыю, асобную лінію.

Рэжысёр змясціў п'есу пад словы «сусвет» ці «вечнасць» — над сцэнай узвышаецца экран з выявамі космаса. «Сусвет», у параўнанні з якім нашы мімалетныя (а для нас — глабальныя) праблемы выглядаюць яшчэ больш мізэрнымі, чым нават наша жыццё. «Вечнасць», у якую тут упісваецца толькі Каханне, а ўсё іншае застаецца людской мітуснёй. Ці тая «вечнасць», якой для Барка і Люсі аказаўся час расстання. Ці тая, што нам забіспечваецца працягам роду.

Так і нікчы, вачасцю тут аказваецца сам спектакль — не заўсёды здаецца матываваным бясхвотнае кружэнне над сцэнай сямейнага жыцця, не кожны паварот круга абячае дакладнае служэнне адной ідэі, а партрэты сям'ю, ўзаемаадносін бацькоў і дзяцей, абсурднасць створанай сітуацыі цікавыя тут толькі знешне, але шыты не з тых матэрыяў, што здольны закрываць у сваё маральнае самавыяўленне. Затое кантраст паміж старэйшым і маладым пакаленнем тут паказаны дакладна. І яму не абавязкова азначае выявамі сусвету. Ці сустрэцця нарэшце Барк з Люсі, ці ўсвядомяць дзеці заганы сваіх учынкаў, глядач даведзецца ў канцы. Але падказвае: рэжысёр настраены аптымістычна, хоць аптымізм гэты ляжыць не на паверхні.

У выніку, цаной глыбокага расчаравання з боку гледача, сям'я дамовілася, што Джордж можа дапамагчы... але толькі маці.

Засталося толькі пытанне: вакол чаго менавіта круціцца ідэя татальнай несправядлівасці? Сапраўднае каханне? Ці прывычка, арганічная неабходнасць быць да некага прывязаным, дыкта лёсу, абставін?... Як правільна назваць адносіны Барка і Люсі? Як правільна назваць адносіны, у якіх фігуруе мы самі? Ці існуе ў іх нешта, параўнальнае з космасам і вечнасцю?

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

Выстава

ЯК ЗАЎСЁДЫ, ГУЛЬНЯ ВОБРАЗАЎ

Графіка ці жываліс? І першае, і другое ад Сяргея Бальянка

Спачатку ружовы трусік прашмыгне міма ног, потым чорны цень, падобны да капелюша, накрыве зверху — усюго толькі згадка пра ляпму, якая можа жыць сваім жыццём. Запрашаюць праісці будынік, за якімі хаваюцца сны... Невярагодныя павароты падчас гульні ўяўлення падрыхтаваў мастак, для якога гэта — «Усё як заўсёды».

Вялікая зала Музея сучаснага выяўленчага мастацтва яшчэ чакае тых, хто прамінуў персанальную выставу мастака Сяргея Бальянка. І хоць прыхільны выяўленчага мастацтва, можа быць, носяць у сабе вобразы мінулай выставы (адбылася летас у гэтым жа музеі), варта працягнуць знаёмства. Мала

Перасоклае лета.

таго, выстава — гэта той асаблівы фармат зносін з творцам, калі можа выстройвацца дыялог, наладжвацца разуменне, умацоўвацца знаёмства, калі ўжо вядома знаходзіць падмацаванне ці ўдакладненне. Вось якраз падмацаванне і ўдакладненне свайго ўспрымання творчасці Сяргея Бальянка можа назваць гэтую выставу. Тым больш што ён і сам нібыта разумее гэта, нават назва экспазіцыі красамойна: «Усё як заўсёды».

Усё ды не усё. У назве, хутчэй, схаваны момант гульні: каб угадалі, пазнавалі стыль і вобразы, але думалі глыбей і адпаведна захавалі тым, які неверагодны свет можа насіць у сабе чалавек. Прычым кожны. Іншая справа, што не ўсё здольныя потым адлюстравач свае дзіўныя, неверагодныя сны, мроі, фантазіі, вобразы, якія часам выплываюць з падсвядомасці і накрываюць цбе так, што пачынаеш ужо думаць: а ці не рэальныя яны?

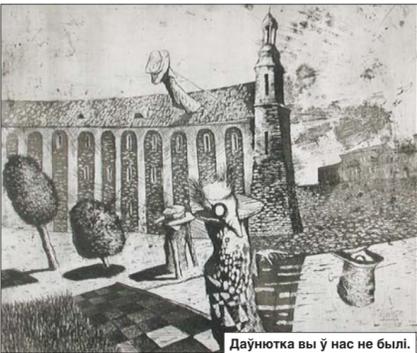
Большасць — шчырыя. Не чорна-шчырыя. Можа, шэра-белыя. Ці ўсё ж чорнае з белым імкнуча спа-

лучыцца, сплесціся ў гармонію праз шэрае. Гэта афорты Сяргея Бальянка — тое, што ён як мастак-графік найперш умее і любіць рабіць (выпускнік Львоўскага паліграфічнага інстытута). Дарэчы, той, хто любіць чытаць, мог сутыкацца з яго творами — у кнігах, якія ён афармляў (гэта, дарэчы, асобны перыяд у біяграфіі, калі мастак быў звязаны з працай у мінскіх выдавецтвах). Але ілюстрацыя да кнігі заўсёды прывязана да сюжэту, да вобразу, закладзенага пісьменнікам. А ёсць жа і свае вобразы, якія прасяцаца, каб іх выпусцілі ў самастойнае жыццё. Калі ласка, ён гэта робіць. Выпускаяе.

І вось яны асвоілі выставачную працтуру. Запрашаюць нас да гульні. Спачатку бачыш твор — той самы манахромны афорт. Потым пераводзіш погляд на назву. І усё — ты ўжо Аліса ў нейкім залюстаркоўі. Яно рэальнае! Трэба націснуць кнопку ў сваёй галаве: ну, няўжо не відаць, што трусік сапраўды ружовы? Дадаць уяўлення — і усё становіцца на месца, мастак не хлусіць.

Калі пойдзеце адсюль, вас будуць пераследаваць самотныя каты, пінгвіны ці цені. Прычым з колерамі на выбар.

Калі вы гэта разумееце, гуляць становіцца яшчэ цікавей — вы ўжо паўнапраўны створца, які на чорна-шэрае-белае можа ў вольнай форме накладваць колеры, можа мысленна дапаўняць ці працягваць твор, кіруючыся ўласным ладам жыцця ці логікай. Вось, напрыклад, цікава прадоўжыць лагічны шэраг твора «Заўчарашні цень ціха ішоў дадому». Але ж як гэта можна патлумачыць, пра што твор, калі усё на ноансах, на здагадках, на гумары? Ну прычым там рыбныя да ценю? Ці вось яшчэ ўвіяць: цёмна, толькі самотны кот бадыяецца на вуліцы... «Выйшаў вечерам пакурыць», сцвярджае аўтар. Ён наогул любіць вобразы жывёл. Насамрэч яны — такія ж насельнікі Зямлі. Таму разам з імі можна прысці на «мелкаводдзе і проста глядзець на дно акіяна». Але бывае інакш, і тады чалавек апошняга адзінарога бачыць у выглядзе падзеленай на кавалачкі стравы. Жудасныя сны, хочацца іх адштурхнуць ці змяніць нешта сумна-безнадзейнае на нешта больш прывабна-чалавечае. І усё мяняецца: вы можаце гэта ж убачыць інакш — усё залежыць выключна ад вашага ўяўлення, ад вашых сноў ці жаданняў. У гэты момант сум змяняецца верай і іскрынкамі гумару, якога, дарэчы дадаткова ў кожным творы. А яшчэ тонкая ледзь улоўная надзея. Напрыклад, яна ёсць у ягоным творы

Даўнотка вы ў нас не былі.

«Яна не прыйшла. Ён не сышоў. Даўня восень». Ці напоўніць вас чаканнем: «Астатняе — нешта будзе?» Будзе — вы ж у вялікім горадзе, дзе шмат розных магчымасцяў, падказвае аўтар. Усё навокал — і горад, і магчымасці, якія вы зноў-такі ствараеце сабе самі ў залежнасці ад таго, якімі вачыма глядзіце навокал. Гэта краане і падкупляе: нездарма творы Сяргея Бальянка карыстаюцца ўвагай і знаходзяцца ў музейных зборах розных краін і прыватных калекцыях у самых далёкіх частках свету. Дзіўна гэта, калі разглядаць назву твора як яго паўнаватарскую частку (а гэта ж на вельмі тонкае разуменне).

Расшыфроўка назваў графічных твораў Сяргея Бальянка — гэта яшчэ адзін мастацкі сродак. Цудоўны ён тым, што, разуваючы мастака праз назвы, атрымаваеш шанец лепш зразумець сябе, дастаць свае вобразы, ажывіць свае сны. Нават прагнуцца. І тут столькі з'яўляецца варыянтаў... Іх адчуваеш праз іншыя творы — жывальніцы, якія таксама прадстаўлены ў гэтай экспазіцыі. Яны экспрэсіўныя, фарбаў — шчодра, ад душы. Як і эмоцыі, на якія багатае рэальнае жыццё. Але, глядзячы на жываліс, вы ўжо гуляеце па правілах, якія выставіў аўтар. Прымаеце яго пункт жадання — паводле яго сюжэту і колераў. Але глядзіце не ведаеце, што калі пойдзеце адсюль, вас будуць пераследаваць самотныя каты, пінгвіны ці цені. Прычым з колерамі на выбар. Іншасвет. Яго стварыла графіка, яна нібыта ўдакладненне яркай рэальнасці. Але такое дакладнае, што зразумела: усё рэальна. Нават тое, каб пакуль не бачыш.

Ларыса ЦІМОШЫК

Творцы і творчасць

Час збіраць кнігі

Чытаць ці не чытаць — кожны вырашае сам. Але калісьці адной з найвялікшых перамог беларускай культуры была магчымасць зрабіць чытанне кніг больш даступным для людзей. Беларуская кніжнасць з эпохі Адраджэння, казалі людзям: «Вы можаце, вы здольныя, вы магучыя». Магучнасць давалі словы — у іх была сіла думкі. Кнігі, праз якія даюцца думкі, нараджаюцца ў беларускай культуры і зараз. Іх трэба толькі адшукаць, зразумець, што трэба чытаць. І чытаць — каб адчуваць сябе чалавекам разумным. Адна з кніг, якая скіроўвае да разваг і думак, «Час збіраць косці» нашага даўнага аўтара і шматгадовага вядучага конкурсу апавяданняў «Звязды» Віктара Казько была адзначана літаратурнай прэміяй імя Ежы Гедройцы, але яшчэ перамагла ў галасаванні чытачоў, што не менш адметна. Таму што кніга не простая для ўспрымання. У яе ўвайшлі тры вельмі розныя апавесці: «Час збіраць косці», «Прахожы», «Нікога, хто ўбачыць мой страх», дзе аўтар, акрамя герояў, іх адносін з іншымі, стварае вобраз часу. Віктар Казько, які быў узнагароджаны Дзяржаўнай прэміяй Беларусі імя Якуба Коласа, застаецца цяпер адным з жывых класікаў айчынай літаратуры. А класіка — гэта ўзровень валодання словам, творчая планка, узор. Так, гэта літаратура, якую не будзеш «глытаць», у яе трэба ўчытвацца. З ёй трэба прабыць пэўны адрэзак часу, каб не страціць потым той самы час. Пра прызначэнне літаратуры сёння мы спыталі ў Віктара Апанасавіча:

— Літаратура павінна гаварыць пра тое, які мы жывём і які будзем жыць. Вечны яе абавязак — адзначаць сённяшні дзень і думаць пра дзень будучы. Літаратура павінна гаварыць з чытачом пра час, пра жыццё, пра тое, што чалавек перажывае і адчувае. Таму яна павінна прыходзіць да людзей своечасова, а не так, як апавесці з гэтай маёй кнігі, якія пралаялі 20 гадоў і вось атрымалі шанец выйсці да чытача. Але тое, што я пішу зараз, зноў невядома калі і дзе можа быць выдана (ёсць амаль 60 аркушаў тэксту). У нас сітуацыя такая: пісьменніку шмат, усім хочацца бачыць свае кнігі выддзенымі. І я разумею, што калі ў «Мастацкай літаратуры» выйшаў мой роман «Бунт незатрабавана праху», то сваю магчымасць я скарыстаў, трэба даць яе іншым. У нас у краіне каля 1000 пісьменнікаў агулам, неабходна даваць дарогу і маладым, і іншым калегам. Для нашых выдавецтваў працы — на шмат гадоў наперад. Толькі кнігі ствараюцца людзьмі ў свой час для людзей свайго часу. Вось што важна.

— Ёсць меркаванне, што людзям у наш вельмі імклівы час складана жыць і пастываць шмат. Таму

ёсць спрашчэнне і ў такім мастацтве, як літаратура. Ці не страціцца з-за гэтага наогул зацікаўлены чытач?

— Людзям ніколі не было лёгка жыць. А літаратура дапамагала: яна стымулявала думку. Калі ўгадаць кнігі, якія да нас дайшлі з пачатку пісьменнасці — гэта што, лёгенькая літаратура, чытво? Заўсёды так было, што былі асобы, зацікаўленыя ў развіцці чалавека як істоты, якая мысліць, і тых, хто на

РУП «Институт недвижимости и оценки»

ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимости, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона со снижением цены по продаже имущества, принадлежащего РУП «Жилкоммунтехника» (Продавец):

Лот №1 – комплекс зданий, сооружений, передаточных устройств с оборудованием.
Адрес: Могилевская обл., Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. Проектируемая, д. 14.
Начальная цена лота №1 с НДС – 2 327 333 доллара США.
Задаток – 116 866 долларов США.

Лот №2 – гостиница с инв. №714/D-11556.
Адрес: Могилевская обл., Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. 60 лет Октября, д. 15.
Начальная цена лота №2 с НДС – 123 120 долларов США.
Задаток – 6 156 долларов США.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦЕУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника» (Лот №...), проводимом 8 июля 2015 г.

Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся, в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1 и (или) Лот №2 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) - Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Лота №1 и (или) Лота №2 в течение 10 (десяти) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Валюта торгов – доллар США. Валюта платежа – белорусский рубль.
Сумма для оплаты задатка за участие в аукционе производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на день платежа.

Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота №1 и (или) Лота №2 согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.

Сумма для оплаты Объекта производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на день платежа.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость задатка на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Для Лота №1 условием является сохранение количества рабочих мест на момент заключения договора купли-продажи Лота №1 (по состоянию на 1 марта 2015 г. среднесписочная численность работников 43 чел.).

Аукцион состоится 08.07.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6. Шаг аукциона – 5%. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.07.2015 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 2.

Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 03.04.2015.

С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: 8(017) 306-00-57, 8(029) 356-90-03, 8(029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

ЗАО «Белкоммунстроймонтаж», опубликованной в газете «Звезда» 26.01.2013 г. №16 строителем 20-этажного одностоечного жилого дома со встроенно-пристроенными помещениями общественного назначения и гараж-стоянкой открытого типа в границах ул. Каховская — Оршанская — Орловская — Сморговский тракт г. Минск:

«...Стоимость 1 кв.м. квартир, общей площадью 63,46 кв.м на 16 этаже составляет 1450 (одна тысяча четыреста пятьдесят) долларов США для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий».

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Минск, ул. Пятницкая, 40, офис 704, тел. 8 (017) 306-20-90 пн.-пт. (9:00-18:00, обед 13:00-14:00). УНП 101019973

ПРИГЛАШЕНИЕ

Волковское ОАО «Беллакт» приглашает принять участие в переговорах по выбору подрядчика (генерального подрядчика) для выполнения текущего ремонта производственного корпуса (консервный цех, участок временного хранения молока). Документация для переговоров предоставляется участникам на основании письменной заявки, направленной по e-mail: juristy@bellakt.com, по факсу (+375 15 12) 75 048.

Срок предоставления предложений с 08.00 08.06.2015 по 12.06.2015 до 12.00. Контактные телефоны: (+375 15 12) 75 036, 75 048. УНП 600043093

Организатор аукциона – РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает об отмене Продавцом – РУП «Белмедпрепарат» открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды части здания 2 532,4 м² (общая площадь 2 596,5 м² инв. №500С/С-6587, назначенного на 18.06.2015. Извещение об указанном аукционе было опубликовано в газете «Звезда» 16.04.2015, информация о переносе даты аукциона в газете «Звезда» 12.05.2015. УНП 190055182

Утерянные страховые полисы по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РП, 2РП серии БА 0655051, 0655370, 0655425, страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь (договор внутреннего страхования) серии ВС 4802351 страховой компании «Промтрансинвест» считать недействительными.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Открытое акционерное общество «Молодечолес» проводит аукцион по продаже имущества в составе:

ЛОТ № 1: легковой джип VAZ 2123, кузов (VIN) № X9L21230080202044 (инв. № 08-028). Начальная цена с НДС – 3885400 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (388540 бел. руб.).

Транспортное средство расположено по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 106. Задатки перечисляются на р/с 3012125480013 в ЦЕУ № 504 г. Молодечно ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 600066488.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объекты производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Шаг аукциона – 5%.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 января 2013 года № 16, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится 18 июня 2015 года в 13.00 по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 106. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25 мая 2015 года до 16.00 по указанному адресу. Тел.: 8 (029) 7681761.

Считать недействительными страховые полисы ЗАО «СК «Белросстрах»:

- добровольное страхование от несчастных случаев и болезней в невыездные поездки за границу (2РП, 2РП) серии БА №№1416702-1416715, 1416734-1416737, 1416739-1416740, 1416743-1416751, 1416759-1416760, 1416764, 1416778-1416779, 1416783-1416784, 1416786-1416790, 1308570, 1308575, 1308569, 1308565, 1308559, 1308562.

Извещение о проведении аукциона по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов

Table with 7 columns: № лота, Адреса участков, Площадь, Кадастровый номер, Наличие ограничений, Начальная цена, Сумма подлежащих возмещению организатору аукциона расходов. Includes 7 lots with details on location and area.

Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельных участков для проведения аукциона: - в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола аукциона внести плату за земельный участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с их изъятием и предоставлением участником документацией, необходимой для их проведения...

Порядок осмотра на местности земельного участка: В рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по мере обращения лиц, заинтересованных в участии в аукционе. Обращаться в землеустроительную службу Поставского райисполкома: г. Поставы, пл. Ленина, 25, 1-й этаж, каб. 11

Перечень документов, которые необходимо представить участникам аукциона до его начала: - заявление на участие в аукционе (бланк можно получить и заполнить непосредственно в землеустроительной службе); - ксерокопия ст. 25, 31, 32, 33 общегражданского паспорта без нотариального засвидетельствования; - представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

Место, дата и время начала и окончания приема заявлений: г. Поставы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. 11, в рабочие дни с 8.00 до 17.00 со дня публикации извещения до 06.06.2015 включительно.

Размер задатка, срок и порядок его внесения: 10% от начальной цены соответствующего участка до подачи заявления на счет соответствующего сельисполкома. Реквизиты платежа указаны в бланке заявления на участие в аукционе.

Адрес и номер контактного телефона комиссии: г. Поставы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. 11, в рабочие дни с 8.00 до 17.00 (перерыв на обед с 13.00 до 14.00), телефоны: 8 (02155) 43180, 41132.

ОАО «Белхозторг»

ИЗВЕЩАЕТ О СОЗЫВЕ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОБЩЕСТВА.

Собрание состоится 25 июня 2015 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Платоновая, 34, 4 этаж, к. 401.

Повестка дня внеочередного общего собрания акционеров: 1. Установление периодичности и порядка выплаты дивидендов за 2015 год.

С информацией, подлежащей рассмотрению на внеочередном общем собрании акционеров ОАО «Белхозторг», можно ознакомиться на сайте Общества и глобальной компьютерной сети Интернет, Форуме и информационном стенде ОАО «Белхозторг» по адресу: г. Минск, ул. Платоновая, 34, 4-ый этаж.

Регистрация участников собрания 25 июня 2015 года – с 11.00 до 11.55 по месту проведения собрания.

Дата составления списка акционеров 15 июня 2015 г. Для регистрации при себе иметь: - акционеру Общества – документ, удостоверяющий личность; - представителю акционера – документ, удостоверяющий личность и доверенность. УНП 100230826 Наблюдательный Совет

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА В БОБРУЙСКОМ РАЙОНЕ

Table with 10 columns: Номер лота по порядку, Местоположение земельного участка, Начальная цена (руб.), Размер задатка (руб.), Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, Характеристика земельного участка, Кадастровый номер, Инженерная и инфраструктурная информация, Дата проведения аукциона, Последний день приема заявлений.

ПРИМЕЧАНИЕ: Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, каб. 61, в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1-го дня после публикации извещения в СМИ. Информация о земельных участках по контактного телефону в г. Бобруйске: 72-05-40, 71-74-30.

Для участия в аукционе граждан Республики Беларусь (лично или через своего представителя) в установленном в извещении о проведении аукциона срок обязан представить следующие документы в комиссию по проведению аукциона: - заявление на участие в аукционе (с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка); - заверенную копию платежного поручения о внесении задатка (10% от начальной цены) на расчетный счет Сыч-

ковского сельисполкома №3600712110013 в АСБ «Беларусбанк» филиал 703, код 760, УНН 700045734, код платежа 04901; - представителем гражданина Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; - при подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Порядок проведения аукциона: 1. К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в указанные в извещении сроки соответствующее заявление и приложенные к нему документы и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении расчетный счет задаток. 2. Первая объявленная аукционистом цена предмета аукциона определяется в соответствии с шагом аукциона.

Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднят только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участника трижды и объявляет проданным предмет аукциона словом «продано», а участника аукциона – победителем в отношении соответствующего предмета аукциона. 3. При отсутствии лиц из участников аукциона, готовых выкупить предмет аукциона по названной цене, аукционист называет эту цену три раза. Аукцион завершается, если после третьего объявления новой цены предмета аукциона ни один из участников аукциона не поднял своего номера.

4. Предмет аукциона снимается с аукциона по решению комиссии или организации до начала проведения аукциона в случае отсутствия участников аукциона либо если на объект аукциона претендуют только один гражданин.

В течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за земельный участок, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставителю победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектом. ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СЫЧКОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА З.С. Трубочка

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» извещает о проведении 8 июля 2015 г. аукционных торгов

по продаже права заключения договоров аренды имущества, в рамках 169-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

Table with 7 columns: № предмета аукциона, Местонахождение имущества, Площадь (кв.м), Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы, Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.), Целевое использование имущества, Сумма задатка (руб.), Характеристика имущества.

БАВ – базовая арендная величина (с 01.04.2015 составляет 120 000 рублей). Договор аренды по предмету аукциона № 34 заключается сроком на 3 года.

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится 8 июля 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукцион. Возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства.

Участвовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей. Лицо, желающее принять участие в аукционе: - уплачивает задаток (юридические лица и индивидуальные предприниматели оплату производит платежным поручением) по соответствующему предмету торгов (назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 169 от 08.07.2015 по предмету аукциона №...), перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету торгов указана в соответствующей графе таблицы). Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов: - подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов (бланк заявления можно получить у организатора аукциона): - юридическое лицо – резидент Республики Беларусь: копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь: легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; копии платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; индивидуальный предприниматель: копии документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; физическое лицо – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; - заключает с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение),

бланк которого можно получить у организатора аукциона. При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения: - физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность; - представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляют организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 9 июня 2015 г. по 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несет лицо, их подавшее. Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения победителя аукциона: - торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона; - аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимается только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 18 000 000 рублей.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Важно! Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.

Договора аренды имущества должны быть заключены в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 327 40 22, отдел аренды – +375 (17) 327 41 70, 327 47 29, 328 36 57, бухгалтерия – +375 (17) 328 36 58.

Интернет: www.mgcn.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Открытое акционерное общество «Молодечолес» проводит повторный аукцион по продаже имущества в составе:

лот № 1: здание конторы, общ. пл. 135,1 кв.м, инв. № 622/С-41028, здание слесарно-инструментальной мастерской, общ. пл. 133,5 кв.м, инв. № 622/С-41029, здание столовой, пл. 83,8 кв.м, инв. № 622/С-41033. Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 625484503101000861 по адресу: Минская область, Столбцовский район, Нововсережский сельский совет, д. Новой Свержень, ул. Железнодорожная, 16.

Начальная цена с НДС на повторных торгах – 300000000 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 30000000 бел. руб.

лот № 2: станок ленточный горизонтальный Wirex CZ 2 (инв. № 5-846). Начальная цена с НДС на повторных торгах – 3856740 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 3856740 бел. руб.

лот № 3: станок ленточный вертикальный Wirex CZP-2 (инв. №5-847). Начальная цена с НДС на повторных торгах – 3856740 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 3856740 бел. руб.

лот № 4: станок круглошлипный PAUL (инв. № 05-680). Начальная цена с НДС на повторных торгах – 1719140 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – 1719140 бел. руб.

лот № 5: станок торцовочный ЛМЗ-35 (инв. № 5-671). Начальная цена с НДС на повторных торгах – 5427600 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены 542760 бел. руб.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объекты производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Шаг аукциона – 5%.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 января 2013 года № 16, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится 18 июня 2015 года в 13.00 по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. 1 Мая, д. 106. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 15 июня 2015 года до 16.00 по указанному адресу.

ТЕЛ. 8 (029) 7681761 УНП 600066488

ООО «БЕЛИНВЕСТОЦЕНКА» извещает о проведении открытого аукциона по продаже зданий, сооружений и оборудования

ООО «Кричевцементношифер»

Лот № 1. Производственные помещения (капитальные строения), сооружения и оборудование (97 единиц), расположенные по адресу: г. Кричев, ул. Зеленой, 4.

Характеристика объектов: Двухэтажное кирпичное здание бывшего административного корпуса шиферного цеха, общая площадь 878,0 кв.м, инв. № 00110037, 00110163, 00110161, 00110160, инв. № 730С/306), асбестоцементный склад (одноэтажное кирпичное здание площадью 2042, 31 кв.м, инв. № 00110039, инв. № 730С/305), здание бытового корпуса (трехэтажное кирпичное здание 1962 г. постройки, общая площадь 1337,28 кв.м, инв. № 0010038, инв. № 730С/283), здание главного шиферного цеха (одноэтажное кирпичное здание общей площадью 13734 кв.м, инв. № 00110035, инв. № 730С/182), здание отстойника технологической воды (одноэтажное здание, стены – ж/б блоки, общая площадь – 615,6 кв.м, инв. № 00110227, инв. № 730С/1342), складов (пристройка) одноэтажное здание, стены металлические, общая площадь 27,36 кв.м, инв. № 00110162, инв. № 730С/13210), железнодорожные пути главного корпуса длиной пути 99,9 м, инв. № 00220028, инв. № 730С/13309), открытый склад готовой продукции с подъемными путями (площадь, инв. № 00220029), технический канал АЦ (канал шламостойника, инв. № 00220224, инв. № 730С/13580), тротуары бетонные (инв. № 00220122, инв. № 730С/13209), эстакада с трубопроводами к шламостойнику (инв. № 00220225, инв. № 730С/13582), забор вокруг площадки хранения металла (инв. № 00220263, инв. № 730С/15032), подземная станция перекачки (одноэтажное кирпичное здание площадью 24,74 кв.м, инв. № 00220027, инв. № 730С/13311), резервуар для железного купороса (инв. № 00220226, инв. № 730С/13581), маты охр. освещения №3 и № 5 (инв. № 00220298 и 00220299, инв. №730С/13202 и 730С/13203), внутрислужебные кабельные сети 0,4 КВ отстойника технолог. вод (инв. № 00330212), наружные сети отстойник-теплоснабжен. водоснабж.канализации (инв. № 00330213), стенок 16х-20 (токарно-винторезный), Н, металл (инв. № 00440301), стенок МОД №150 (сверильный), Н, металл (инв. № 00440321), станок МОДМС 16 м (токарно-винторезный), Н, металл (инв. № 00440320), станок строгальный, Н (инв. № 00440350), токарно-винт. станок, Н (инв. № 00440333), токарно-винт. станок, Н, металл (инв. № 00440300), насос ленточный (отстойник, стенок, вода) (инв. № 00445198), кондиционер HSU-09HD03R2 (инв. № 00445191), тран. балка электроподвесная отстойника техн. вод (инв. № 00444982), кран эл. мостовой r/п 5тн. №28-56 (инв. № 00444100), кран эл. мостов. (кран-балка) г/п3т. 10-62 (инв. № 00444101), кран эл. мостовой №12-68(линия) № 5, инв. № 00440570), кран эл. мостовой №12-69(линия) № 5, инв. № 00440571), кран электромостовой №21-99 (инв. № 00440297), кран электромостовой №22-01 (инв. № 00440298), кран электромостовой №26-57 (инв. № 00440299), кран электромостовой малой грузоподъемности (инв. № 00440301), таль чертаст. Г/п 2 тн (инв. № 00440870), таль электр. канатн. Г/п3,2 тн (инв. № 00444791), электропульты TOYOTA (инв. № 00444951 и 00444949), электрогребль 3,2 тн (инв. № 00440304), электрогребль Q-3,2тн (инв. № 00440844), выпрямитель для дуговой сварки ВДМ-6303С (инв. № 00444973), выпрямитель многопостовой ВДМ-1202С (инв. № 00445218), сборники стальные для отстойника техн. вод (инв. № 00444993 и 00444983), болнорезчики №43 и № 44 (инв. № 00445256 и 00445257), гидропул. СМА с насос. (линия № 1, инв. № 00440309), гидропушитель (линия № 1, инв. № 00440322), гидропушитель (линия № 2, инв. № 00440322), 5 гидростанций Т3-50 (инв. №№ 00445286, 00445289, 00445285, 00445287, 00445288), линия автомат. № 1 (инв. № 00440347), линия автомат. № 2 (инв. № 00440348), линия автомат. № 3 (инв. № 00440349), маркировочная машина (инв. №

■ Прыгаосць без межаў

Сталіца прымала фінал XXIV Міжнароднага міжуніверсітэцкага конкурсу «Каралева Вясна», удзел у якім бралі дзяўчаты з шасці краін. «Звязда» дэлегіравала на мерапрыемства рэдакцыйны аматараў жаночай прыгажосці — маладых карэспандэнтаў, якія маглі не толькі на свае вочы убачыць самых грацыёзных прадстаўніц ВНУ блізкага і далёкага замежжа, але і, магчыма, наладзіць сваё асабістае жыццё... Дванаццаті разоў у год прыгажосць з Беларусі, Кітая, Латвіі, Расіі, Таджыкістана і Туркменістана — упусьце такі шанец нельга!

Але неспадзяванка чакала яшчэ напачатку — месцы для прэсы знаходзіцца на балконе. Бачна добра, але занадта далёка ад самых гераней вечара. Хітрым і цішком абыходзім сцэну з іншага боку. У даўжэзным калідоры хутка знаходзім грэмерку. Але і тут мы не першыя — ужо чакаюць сваёй чаргі для інтэрв'ю іншыя журналісты. Судзіць тое, што яны нам не канкурэнты, амаль усе — жанчыны.

Самі дзяўчаты ўжо паспелі пераапрануцца. Першы конкурс — выхад у нацыянальных строях, а таму за кулісамі быццам бы ажываюць старонкі савецкага геаграфічнага атласа «Свет і чалавек» (прызнайцеся, у вас дома ёсць такі): айчыныя вышыўкі, сібірскае мехавыя шапкі, усходнія даўжэзныя сукенкі і халаты.

Вядома, спачатку нас цягне на экзотыку. Знаёмімся з удзельніцай з Таджыкістана — Гульнораі АЗІЗАВАЙ. Яшчэ калі яна была маленькай, сям'і давалося эміграваць у Расію з прычыны грамадзянскай вайны. У Смаленскім педагагічным каледжы дзяўчына вучылася на настаўніцу англійскай мовы, а пасля прыехала паступаць у Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт на перакладчыцу. Ціпер Гульнора, акрамя рускай мовы, валодае фарсі, англійскай, індзі і вывучае арабскую. Значнаю для сябе, што з такой дзяўчынай-паліглотам можна адрэаляцца ў падарожжа хоць на край свету — і там яна будзе пачуваць сябе камфортна.

— Гульнора, ці праўда, што дзяўчаты з Усходу заўсёды вельмі сціплыя? — пытаюся з надзеяй у голасе.
— Я сказала б, што мы сціплыя толькі тады, калі гэта патрэбна, — усміхаецца дзяўчына.

— Чым будзеце браць публіку? — Сваімі чароўнымі вачыма, — смяецца Гульнора, адрэаць ж дэманструючы... сціпласць. — А таксама індывідуальнасцю. Я думаю, што у мяне ёсць усе якасці для таго, каб уразіць журі: харызма, пастаўленае маўленне, творчы здольнасці. Асабліва спадзяюся на свой творчы нумар, бо таго, што зраблю я, не паказваю яшчэ ніхто ў гісторыі.

Па меркаванні дзяўчыны, вядучую ролю ў сям'і заўсёды павінен выконваць мужчына.

«Не наш варыянт», — сумна канстатуе мы і рухаемся на пошукі іншых удзельніц. Змяняем вектар — дзяўчаты з Латвіі цікавяць нас як носьбіты паўночнага менталітэту і спакою. З першай з латвійскіх удзельніц, Ілвія БЕНСОНЭ, даводзіцца практыкаваць майстэрства размовы жэстамі: канкур-

Выбіраць — дык каралеву!

Індыйскія танцы пад «Касію Ясь канюшыну» і кідкі цераз бядро — так у Мінску выбіралі самых грацыёзных і артыстычных студэнткаў

сантака амаль не ведае рускай мовы, але бярэ абавязнасцю. Знойдзі аглуную мову з іншымі удзельніцамі Ілвія дапамагае зямлячка — Эліна ІВАНОВА. Дзяўчына вучыцца ў Латвійскім сельскагаспадарчым універсітэце і марыць працягнуць справу свайго бацькі, які мае ўласную гаспадарку непдалёк ад Ялгавы.

тэта дакладна не саступае сваёй латвійскай канкурэнтцы ў цікавасцях — акрамя вучобы (дзяўчына атрымлівае спецыяльнасць «Таваравед»), яна займаецца ў студэнцкім доме моды, харэаграфічным гуртку, удзельнічае ў рознага кіталту творчых праектах.
— Насамрэч, я марыла паўдзельнічаць у гэтым конкурсе яшчэ з першага

добрачынных акцыях. «Шчасце іншых важнейшае за прыгажосць», — сказала кітайская канкурэнтка. Тэмай выступлення Эліны Івановай стала сяброўства паміж народамі, сваім кумірам дзяўчына назвала былога прэзідэнта Латвіі Вайру Віке-Фрайберга. А Гульнора Азізава выступіла супраць любых войнаў на зямлі.

Трэці выхад — дэфіле, пасля якога надыйшоў час, напэўна, самага важнага конкурсу — творчага. Цікава, што большасць дзячат выбрала для выступу майстэрства танца. Так, напрыклад, расіянка Анастасія БАРАННІК з Саратаўскага сацыяльна-эканамічнага інстытута імя Пляханова выканала адрэаць некалькі танцаў у розных стылях у нумары «Сон пра парашуцтылькі» (дзяўчына сама займаецца парашуцным спортам). Гульнора Азізава, якая абяцала паказаць нам унікальны нумар, выканала індыйскі танец пад музыку з песні «Касію Ясь канюшыну», сарваўшы апладысментаў публіцы. А наша суйчынніца Анастасія ПЕСЦЕРАВА з Акадэміі МУС аб'ядала танец з... працэдурай затрымання злачынцы і рукапашным боем! З такой знаёмай хулігану ў падваротных дакладна можна не баяцца. Таленты дзячат не абмяжоўваліся харэаграфіяй. Так, Лю Чэн уразіла слухачоў выкананнем музыкі на кітайскім народным інструменце пад назвай піпа, які нагадвае лютню, а Эліна Іванова праспявала латышскую песню «Цёмная ноч, зялёная трава».

Пасля яшчэ аднаго дэфіле пачаўся доўгі працэс вызначэння пераможцы. Трэба заўважыць, што інтуіцыя нас не падманула — менавіта Святлана Гарбачова, адзіная канкурэнтка з Беларусі, з якой мы наважыліся пазнаёміцца, заваявала карону «Каралевы Вясны». Тытул віцэ-міс дастаўся аматарцы экстрэму Анастасіі Бараннік. А пераможцай галасавання ў інтэрнеце стала будучы міліцыянер Анастасія Песцерава.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ

■ Песню бярэце з сабою

ВАЛЬС РОСТАНІ

Вальсавая мелодыя вытанчана, у пластычна-зменлівым рытме перадае імкліваць душэўных перажыванняў, іх лірычна-ўзрушаную высакароднасць. Покліч душы арганічна ўвасабляецца ў руках. Вальс — парны танец. Падчас яго энергія адной асобы пачуццёва кранае другую. І ўзінае дзівосныя палёт душаў, ахопленыя чароўным памкненнем — любіць, дзейнічаць, ствараць.

Гэтая магічная сіла духоўна-прасветлага саюза выразна выяўлена ў песні «Вальс ростані» Івана Карэндзі і Васіля Райнчыка. Аўтары пранікліва адлюстравалі ўзнёсла-напружаную пачуццёвую плынь, якая ахінае душы выпускнікоў на жыццёвым раздарожжы. Такое шчымявае адчуванне часу і асабістага далучэння да яго разгортваецца на пачатку лета, калі і прастора, і людзі, асабліва моладзь, патапаюць у каларова-духмяным мроіве.

Ча-род-ка-ю бус-лі-на-ю На кры-лах ма-ла-ды.
Пра-нес-лі-ся шчас-лі-вы-я Сту-дэн-ці-я га-ды.
Мы ве-да-ем: не вер-не-ца-ца Ча-род-ка тых бус-ды.
ве-ры-ца, нам ве-ры-ца — Су-стрэ-нем-ся мы зноў. Нам ве-ры-ца, нам ве-ры-ца — Су-стрэ-нем-ся мы зноў.

Верш Івана КАРЭНДІ
Музыка Васіля РАЙНЧЫКА

Чарадою бусліваю
На крылах маладых
Пранесліся шчаслівыя
Студэнцкія гады.
Мы ведаем: не вернецца
Чарадка тых буслоў,
Ды вернецца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.
Нам верыцца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.

Бывай, жыццё юнаца!
Сяброўскі гурт, бывай!
Вячоркі інтэрнацкія,
Мой друг, не забывай.
Мы ведаем: не вернецца
Пара пшчотных сноў,
Ды верыцца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.
Нам верыцца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.

Хоць сталі мы дарослымі,
— Слязу не выцірай.
Апошні баль — баль ростані.
Іграй, аркестр, іграй!
Мы ведаем: не вернецца
Цяпло растайных сноў.
Ды верыцца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.
Нам верыцца, нам верыцца —
Сустрэнемся мы зноў.

Падрыхтаваў
Міхась ШАВЫРКІН

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Курынае філе ў бульбе

Яно атрымліваецца вельмі сакавітым, мяккім і далікатным. Таму што бульбяная абалонка не дае выцякаць смачным мясным сокам.

Спартрэбіца: 2 курныя філе, 5 сярэдніх бульбін, 4 ст. лыжкі смятаны, 2 яйкі, 3 ст. лыжкі мукі, 1 цыбуліна, зубок часнука, соль, перац, спецыі, алеі.

Кожнае філе разразаем на дзве паловы ўздоўж, каб атрымаліся чатыры плоскія кавалачкі. Злёгка адбіваем солім, пасыпаем спецыямі.

Бульбу надзіраем на буйноў тарцы. Часнок і цыбулю здрабняем. У бульбу дабаўляем яйка, мукі, смятану, цыбулю і часнок, соль і перац. Добра змешваем.

Кладзем у бульбяную масу кавалачкі філе, акунаем яго глыбей, потым пад яго падкладаем лапатачку, каб бульбяная маса не сцякла назад у талерку. І пераносім кавалак на пательню. Абсмажваем па дзве хвіліны з кожнага боку. Бляху засцілаем паперай для выпечкі. Выкладваем на яе курныя «шнічкі». Змешваем смятанай і адпраўляем у разгартую да 180 градусаў духоўку на дзесяць хвілін.

Капусная лазанья, або галубцы па-італьянску:

Спартрэбіца: капуста белакананая — 8 лістоў; фарш мясны — 400 г; рыс — 100 г; сыр цвёрды — 100 г; цыбуля рэзчатая — 2 шт. буйныя; морква — 2 шт. буйныя; таматная паста — 2 ст. лыжкі; алеі — 2 ст. лыжкі; малако — 300 мл; масла — 1 ст. лыжка; мука — 1 ст. л.; арах мускатны — дробка; соль, перац чорны, цукар — на смак; смятана — для падачы.

Капусныя лісты пакласці ў кіпячую вадку на 5 хвілін. Выняць, астудзіць. Сыр надзерці на буйноў тарцы. Фарш змяшчаць з рысам, пасаліць, паперчыць. У пательню разгартэць алеі. Цыбулю нарэзаць кубікамі, моркву надзерці на тарцы. Абсмажыць цыбулю да празрыстасці, потым дабавіць моркву. Трохі абсмажыць і дабавіць таматную пасту. Абсмажыць хвілінку і давесці да патрэбнага смаку соллю, перцам і цукрам.

Для соуса бешамель масла растапіць у пательні, дабавіць мукі, перамяшаць. Не здымаючы з агню, невялікімі порцыямі трэба ўліць малако. Памешваючы, давесці да кіпення і гатаваць 3-5 хвілін, пакуль соус згусне. Пасаліць, паперчыць і запраўіць мускатным арахам. На дно формы для запякання выкладзі трохі соуса, зверху капуснае лісце. Гэта могуць быць не цэлыя лісты, а кавалачкі. Потым выкладзі слой фаршу. Зверху — слой гароднін і зноў соус. Лісты капусты. Пасыпаць дзёртвым сырам. Слаі паўтарыць.

Духоўку разгартэць да 170 °С. Гатаваць лазанню прыкладна 40-50 хвілін. Затым форму выняць, даць пастаяць хвілін 10 і можна падаваць.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Другое жыццё любімых рэчаў

Як быць, калі любімае адзенне стасіцца сцяплым і навізнам, а расцяцца з ім рука не падмагчыць? Варта скарыстацца прыёмамі, якія могуць удасць у старога рэчы новае жыццё.

ПЕРАРОБЛІВАЕМ ЗНОШАНЫЯ РУКАВЫ

Дэфармаваныя часам рукавы прасцей за ўсё з дапамогай нажніц пакараць да зручнага і моднага памеру 3/4 або пераўтварыць іх у тып «ліхтарык», прасунушы гумкі. Цікавым рашэннем будзе акантоўка краю рукава яркай тасмай або стужкай.

ЗМЯНЯЕМ ГАРЛАВІНУ КОФТЫ

Не бойцеся эксперыментаваць з выразам кофты, пуловера, вадалазкі, робячы яго больш глыбокім. Новая гарлавіна і яе афармленне карункамі, тасмой, акантоўкай, абвязкай кручком нададуць навізну ўсёй рэчы.

АБНАВЛЯЕМ НІЗ

Любыя штаны з абтрапаным нізам можна лёгка трансфармаваць пад ваш густ. І вось ужо гардэроб папаўняецца або новымі шортамі, капры або брыджами.

РОБІМ ЗДЫМНЫ КАУНЕРЫ

Стары каўнер кашулі без цяжкасці можна пераўтварыць у модны аксесуар, упрыгожыўшы яго атласнай або аksamітнай тканінай, «самацветамі» са штучных або мянцёў, стразами, карункамі, бісерам. Увогуле ўсім, на што хопіць фантазіі.

аксамітнай тканінай, «самацветамі» са штучных або мянцёў, стразами, карункамі, бісерам. Увогуле ўсім, на што хопіць фантазіі.

УПРЫГОЖВАЕМ

Любімую патрапаную жыццём вопратку можна ўпрыгожыць паэткамі або россыпам кветак з тканіны. Апошняе можна прымацаваць пры дапамозе адмысловага клею.

ВЫШЫВАЕМ

З гэтым відам упрыгажэння справіцца нават пачатковец, бо выкарыстоўваць можна разнастайныя тэхнікі. Дабаўце да гэтага разнастайную фактуру ніткаў — і вы ўладальніца сапраўднай аўтарскай рэчы. Для зручнасці працы падрыхтуйце шаблоны ўзорай і перанясце іх на адзенне адмысловай бамбай для тканіны, якія раствараюцца ў вадзе.

Даты	Падзеі	Людзі
6 ЧЭРВЕНЯ		
1841 год — нарадзілася (маёнтак Мількаўшчына, цяпер Гродзенскі раён) Эліза Ажэшка (Паўлюска), польская пісьменніца. Падчас паўстання 1863—1864 гадоў была сувязнай партызанскага атрада Р. Траўгута, які дзейнічаў на беларускім Палессі. Аўтар апавяданняў «Рэха», «Тадзевуш», апавесці «Нізіны», «Джурдзі», рамана «Над Нёманам». Творы пісьменніцы «У змывы вечар» і «Хам» сталіся Першай беларускай трупай Ігната Буйніцкага і Першым таварыствам беларускай драмы і камедыі. Памерла ў 1910 годзе. У Гродне захаваны дом, дзе жыла Эліза Ажэшка, у ім створаны музей. У горадзе ўстаноўлены помнік пісьменніцы, яе імя названа адна з галоўных вуліц.		
1874 год — нарадзіўся (г. Мінск) Канстанцін Сцяпанавіч Ерамеў, партыйны і ваенны дзеяч, журналіст. Працаваў у рэдакцыі бальшавіцкай газеты «Звязда». Падчас Кастрычніцкай рэвалюцыі быў адным з кіраўнікоў штурму Зімовага палаца ў сектары Траецкі мост — Сіні мост на Мойцы. Удзельнічаў у падаўленні бунту Керанскага-Краснова, у разгроме мецяжу «левых» эсэраў у Маскве. У 1919—1922 гадах з'яўляўся ўпаўнаважаным УЦВК і ЦК РКП (б) па мабілізацыі ў Чырвоную		

Армію. Адзін з арганізатараў Дзяржвыда СССР, рэдактар «Рабочай газеты», першы рэдактар часопіса «Крокодил» (1922—1928). З 1926 года — прадстаўнік гандлёвага флоту у Францыі. У 1929—1931 гадах — рэдактар часопіса «Красная нива». Памер у 1931 годзе.

1950 год — 65 гадоў з дня нараджэння (вёска Кляны Дубровенскага раёна) Аляксея Ануфрыевіча Дударава, беларускага пісьменніка, драматурга, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі (1991). Па яго сцэнарыях пастаўлены кароткаметражныя і мастацкія фільмы «Суседзі», «Белыя росы». Аўтар п'ес «Вечар», «Радавыя», «Чорная панна Нясвіжа», «У прыцемках» і іншых. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1982, 1984), Дзяржаўнай прэміі СССР (1985). З 1992 года — старшыня Саюза тэатральных дзеячаў Беларусі.

Было сказана

Люба ТАРАСЮК, паэтка:
Уся зямля — адзін стары курган,
Куды сышліся нашых продкаў продкі.

Юных звяздовак — прыгажунь і спартсменаў, шчырых працаўніц і разуміць — **НАДЗЕЮ ДРЫЛУ** і **НАТАЛІЮ ЛУБНЕЎСКУЮ**, а таксама іх абранніцаў — **спадароў Уладзіміра і Аляксандра** — шчыра вішучым з рэгістрацыяй шлюбам і Раўменам і Іраідай, каханьня-родненскія, ладу і згоды, грошай... А галоўнае — да скону захаваць пачуццё, якое звяло ў цудоўны саюз з прыгожаю назвай сям'я!

Звяздоўцы.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра 9 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Вадалей.

Імяніны
Пр. Івана, Мікіты, Сцяпана, Сямёна, Федара.
К. Марыі, Паўліны, Сымона.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.41	21.36	16.55
Віцебск	4.22	21.34	17.12
Магілёў	4.31	21.26	16.55
Гомель	4.37	21.14	16.37
Гродна	4.58	21.50	16.52
Брэст	5.07	21.41	16.34

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

ГРОДНА	ВІЦЕБСК	МАГІЛЕЎ	ГОМЕЛЬ
757мм рт.сл. +15...+17°C +26...+28°C	754мм рт.сл. +12...+14°C +27...+29°C	750мм рт.сл. +13...+15°C +28...+30°C	756мм рт.сл. +12...+14°C +27...+29°C
БРЭСТ 755мм рт.сл. +14...+16°C +28...+30°C	МІНСК 748мм рт.сл. +13...+15°C +26...+28°C	МІНСК 748мм рт.сл. +13...+15°C +26...+28°C	ГОМЕЛЬ 756мм рт.сл. +12...+14°C +27...+29°C

Абазначэнні:
 ☀ — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ☁ — невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ☄ — слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+27...+29°C	+24...+26°C	+19...+21°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.ПЕЦЯРБУРГ
+24...+26°C	+26...+28°C	+17...+19°C

УСМІХНЕМСЯ

Вопытны кіраўнік можа па гуку клавіятуры вызначыць, у што менавіта гуляе яго падначалены.

Брутальны мужчына не падае — ён атакуе падлогу!

— Бэла Майсееўна, вы такі не хочаце схадзіць са мной у музей?
— Якаў Саламонавіч, хіба ж вы слова «рэстаран» не вымаўляеце?

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙНАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЮКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М.ЛІТВИН (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦМОШЫЦ.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэаляў: лісьмаў — 287 18 64, падлікі і распытоўвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэалявання ў іх лісьмах. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адлюстравана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тэраж 20.117. Індэкс 63850. Зак. № 2140.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
5 чэрвеня 2015 года.